

2017

ÅRSRAPPORT
ISLAMIC RELIEF SVERIGE

RESPONSE
PLACEMENT FROM
ALEPPO CITY, SYRIA / 2017

Humanitarian Relief
Syria

SOPH

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

LEDNINGEN HAR ORDET	5	4 INSATSER I SVERIGE	33
Utmaningarna är stora – men engagemanget också!	5	Mot en mer etablerad verksamhet	33
1 ISLAMIC RELIEF ÅR 2017	7	Samhällsorientering, mötesplatser och rådgivning	33
1.1 Föreningens syfte	7	Mobila mötesplatser	33
1.2 Mål	7	Goda grannar	33
1.3 Våra värderingar	7	Mentorer i Järfälla	34
1.4 Styrelse	8	Telefonrådgivning	34
1.5 Kansli	8	Akuta hjälpinsatser	34
2 VÅR VERKSAMHET	10	Jul för nyanlända	34
3 BISTÅNDSAVDELNINGEN	12	Ramadan challenge	34
Akut och långsiktig verksamhet	12	5 INSAMLING OCH KOMMUNIKATION	35
För en rättvis och inkluderande humanitär hjälp	12	5.1 Insamling för katastrofer	35
Först i världen med viktig kvalitetsstämpel	13	Akut hjälp till torkans offer på Afrikas horn och i Jemen	35
Mellanöstern och Nordafrika	14	Stöd till familjer på flykt i Syrien	35
Katastrofinsatser, sjukvård och stöd till barn i Jemen	14	Akutinsamling till rohingyer på flykt	35
Sjukvård, skola och akut hjälp i Syrien	16	Vinterhjälpen	35
Livsmedelssäkerhet i Palestina	18	Gemensamma insamlingskampanjer	36
Livsmedelssäkerhet och utbildning i Irak 18		Eid för alla!	36
Ekonomisk utveckling för kvinnor i Tunisien	19	5.2 Kontinuerliga projekt	36
Central- och Sydasiens	20	Fadderbarn	36
Sanitet, nödhjälp och stöd till återvändande flyktingar i Pakistan	20	Barnfonden	37
Försörjning och utvecklingsprogram för kvinnor i Bangladesh	21	5.4 Trosinspirerade gåvor	37
Kvinnors läskunnighet i Afghanistan	24	Zakat och Fidya	37
Ungt ledarskap i Myanmar	25	Matpaket under ramadan	38
Sahel och Sydsudan	26	Qurbani	38
Säkrat vatten och livsmedelsproduktion i Mali	26	Elid al-adha-present	39
Akut mat och vatten i Sydsudan	27	Aqiqqa	39
Afrikas horn och Kenya	30	5.5 Opinionsbildning och kommunikation	39
Vatten, sanitet, mat och sjukvård i Etiopien	30	Källhänvisningar	40
Mat, vatten och sjukvård i Somalia	31	6 ÅRSREDOVISNING FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	42
Fattigdomsbekämpning, mat och vatten i Kenya	32	Ekonomisk översikt	46
		Vinstdisposition	46
		Resultaträkning	47
		Balansräkning	48
		A. Allmänna upplysningar	49
		B. Upplysningar till resultaträkningen	49
		C. Upplysningar till balansräkningen	51

UTMANINGARNA ÄR STORA – MEN ENGAGEMANGET OCKSÅ!

År 2017 har varit ett dystert år på många sätt. Konflikten i Syrien gick in på sitt sjunde år och fortsätter att drabba civila i alltför hög grad. Många barn har inte upplevt något annat än krig i sina liv.

Även i Jemen fortsätter kriget att skörda offer. Det fattiga landet drabbades till råga på allt av en koleraepidemi, där en miljon människor smittats¹.

Förföljelserna av rohingyafolket i Myanmar eskalerade under hösten och över 600 000 människor drevs på flykt mot det redan överbefolkade Bangladesh².

På kort sikt ställer dessa och andra kriser stora krav på humanitära organisationer som Islamic Relief, vars personal gör sitt yttersta för att distribuera hjälp till dem med allra störst behov. På lång sikt krävs stort engagemang från alla inblandade för att klara de stora utmaningarna: stater, internationella samfund, institutioner, myndigheter, företag och privatpersoner.

Men det finns saker som inger hopp. Vi märker att många vill ge för att bistå människor i nöd. Med hjälp av insamlade pengar och i samarbete med institutioner som Radiohjälpen och Sida har Islamic Relief Sverige genomfört en lång rad insatser i 15 länder världen över. Under året har barn på flykt getts möjlighet att gå i skolan, självhjälpsgrupper för kvinnor har stärkt deras självständighet och ekonomiska möjligheter, och människor som flytt sina hem har getts verktyg för att återvända och bygga upp sina lokalsamhällen.

Även på hemmaplan finns stora utmaningar. Attityden till nyanlända hårdnar och den tillfälliga asyllagen fortsätter att begränsa människors möjligheter att återförenas med sina familjer i Sverige. Men även här finns ljuspunkter: vår satsning på verksamhet inom Sverige som drog igång på allvar under 2015, är nu etablerad och fortsätter att utvecklas. Under 2017 åkte vår buss runt i Stockholms förorter och gav samhällsinformation och rådgivning. Inom ramen för Goda grannar, ett samarbete mellan Katarina församling, Islamic Relief och Stockholms moské, har vi bjudit flera hundra barn och föräldrar boende på asylboenden på utflykter runtom i Stockholm.

År 2017 slog Islamic Relief insamlingsrekord och engagemanget från frivilliga var starkt. Flera av verksamheterna i Sverige skulle inte fungera utan våra volontärer, som ska ha en enorm eloge för insatserna under året. Därför går vi trots världsläget med tillförsikt in i 2018, övertygade om att vi tillsammans kan verka för en bättre värld.

Lamia Elamri
Ordförande

Mohamed Ibrahim
Generalsekreterare

De som ger av vad de äger för Guds sak kan liknas vid sädeskorn som ger sju ax och vart ax bär hundra korn. Gud mångdubblar avkastningen för den Han vill; Gud når överallt och Han vet allt.

(Koranen 2:261)

1 ISLAMIC RELIEF ÅR 2017

Islamic Relief Sveriges (IR Sveriges) vision är en värld som bryr sig och en värld där alla människors grundläggande behov är täckta. Vi gör aldrig någon åtskillnad avseende kön, etnicitet, religion eller politiska åsikter, och vårt arbete bedrivs utan förväntan att få något i gengäld. Vi stödjer individer, grupper och institutioner för att utveckla sin omgivning så att den präglas av trygghet och omtanke. Organisationen grundades år 1992 som en del av Islamic Relief Worldwide och fokuserade då på akuta humanitära insatser och fadderverksamhet. Idag arbetar vi också mycket med rättighetsbaserade utvecklingsinsatser.

En nyckel till att lyckas med både långsiktiga utvecklingsprojekt och akuta insatser är stark förankring i lokalsamhällena. Islamic Relief har lokala kontor och samarbetspartners i 49 länder, främst i Sahel, Sydasiens, Mellanöstern, Nordafrika och Afrikas horn. Det starka internationella samarbetet gör att vi kan bedriva effektiv verksamhet i dessa områden – och att vi har beredskap att agera i andra regioner om behovet uppstår: exempelvis har vi de senaste åren bistått översvämningsdrabbade i USA, jordbävningsdrabbade i Italien och flyktingar i Grekland. Vi bidrar varje år till att förse miljontals människor med rent vatten, mat, försörjning, utbildning och sjukvård. Lokala kontor implementerar projekten som följs upp av personal i Sverige som kontrollerar att resultaten uppnåtts och i möjligaste mån besöker projekten.

De senaste åren har också vår verksamhet i Sverige expanderat och vi erbjuder alltifrån språkkaféer och samhällsorientering till utflykter för nyanlända barn och familjer. Tack vare volontärer och samarbetet med föreningar runtom i landet nådde vi ut till behövande uppskattningsvis 22 000 gånger i Sverige under det gångna året.

I Sverige samlar vi också in pengar till människor som drabbats av konflikter eller naturkatastrofer samt till våra utvecklingssamarbeten. Här har vi också ett fadderprogram med 536 faddrar som sponsrar totalt 879 barn världen över.

1.1 FÖRENINGENS SYFTE

IR Sverige är en ideell förening som verkar för en rättvis och hållbar global utveckling baserad på Islams budskap om respekt för människovärdet och uppmaningen till fattigdomsbekämpning och lindring av mänskligt lidande.

1.2 MÅL

IR Sveriges mål är att:

- Med humanitära biståndsinsatser hindra akut mänskligt lidande världen över.
- Med förebyggande arbete som utbildning, självförsörjning och infrastrukturprojekt bistå människor att utvecklas och få rimliga levnadsförhållanden.
- Skydda mänskligt liv och hälsa.
- Bidra till ökad kunskap om humanitärt bistånd och utvecklingsarbete.
- Värna specifikt om barns och kvinnors mänskliga rättigheter, såsom rätt till utbildning, utveckling och försörjning.
- Motverka orättvisa globala strukturer.

1.3 VÅRA VÄRDERINGAR

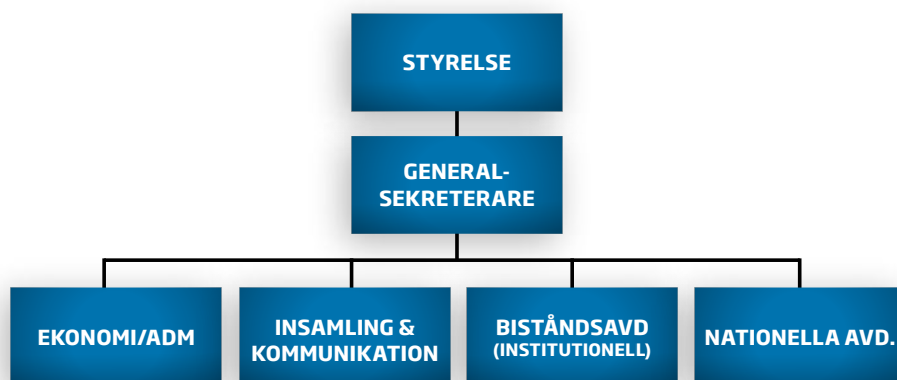
ANSVAR (*Amana*). Vi har ett ansvar att förvalta jorden och dess resurser på ett hållbart sätt och uppfylla våra plikter gentemot mänskligheten.

MEDKÄNSLA (*Rahma*). Vi tror på att skydda och värna om varje liv och vi samarbetar med andra humanitära aktörer för att lindra nöd orsakad av katastrofer, fattigdom, krig och orättvisor.

UPPRIKTIGHET (*Ikhlas*) I vårt arbete mot fattigdom och lidande drivs vi av uppriktighet mot Gud och en strävan att bibehålla vårt förtroende som humanitära aktörer genom att agera transparent och ansvarsfullt.

SOCIAL RÄTTVISA (*Adl*) Vi arbetar för att garantera alla människor deras rättigheter så att de ges möjlighet att förverkliga sin fulla potential och utveckla sina förmågor. Genom vårt arbete ges mer välbemedlade människor och institutioner en chans att hjälpa fattiga och utsatta människor. Vi arbetar även aktivt för jämställdhet mellan könen.

FULLÄNDNING (*Ihsan*) Våra verksamheter i kampen

Islamic Relief Sveriges struktur

mot fattigdom och för att lindra lidande kännetecknas av hög kvalitet, en strävan efter fulländning och ett värdigt samarbete med de människor vårt arbete tjänar.

1.4 STYRELSE

Ordförande och styrelseledamöter väljs på årsmötet och är ansvariga för den långsiktiga, strategiska planeringen. Styrelsen är policyskapande och ska i första hand behandla frågor av större betydelse rörande verksamhetsinriktning, organisation, ekonomi och budget. De höll sju protokollförda möten under 2017, och ingen av styrelseledamöterna får något arvode. Så här såg styrelsen ut under 2017:

ORDFÖRANDE: Lamia Elamri

LEDAMÖTER: Naser Adem, Meriem Bassoumi, Ahmed Farah, Anela Ciber Jasarevic, Ola Johansson, Omar Mustafa, Pontus Selander

SUPPLEANT: Maroua Abid

REVISORER: Kenneth Elton (auktoriserad revisor), Mohamed Tamsamani (förtroendevald revisor)

VALBEREDNING: Muayyad Aldala, Suheer Sherif, Mostafa Kharraki

IR Sveriges arbetsutskott (AU) består av ordförande och två ledamöter som väljs av styrelsen. Arbetsutskottets uppgifter är bland annat att förbereda ärenden till styrelsen och agera stöd till kansliledningen i de

operativa frågorna. Generalsekreteraren är adjungerad till arbetsutskottet.

1.5 KANSLI

Under 2017 har Islamic Relief Sverige nyanställt ytterligare och är nu runt 30 anställda varav 24 heltidstjänster. Dessa är fördelade på fyra avdelningar; biståndsavdelningen, insamlings- och kommunikationsavdelningen, nationella avdelningen samt ekonomi- och administrationsavdelningen. Under året har avdelningars rutiner och arbetsordning förtydligats. De flesta anställda är stationerade på huvudkontoret i Solna, medan några jobbar på våra kontor i Malmö och Göteborg. År 2017 började även en ny fyraårig strategi att gälla.

NY STRATEGI FÖR 2017 – 2021

Ökande konflikter, migration, klimatförändringar, svältkatastrofer, islamofobi, och en alltmer polariserad värld ställer nya krav på IR Sveriges arbete. I den nya strategin eftersträvar IR Sverige att stärka arbetet med framför allt rättighetsbaserade projekt och att öka fokus på följande områden:

- Demokrati och mänskliga rättigheter.
- Miljö och klimat.
- Jämställdhet och kvinnors roll i utvecklingen.

Våra projekt finansieras idag i huvudsak via institutionella bidrag från Sida, Forum Syd och Radiohjälp, men vi strävar efter att öka de egna insamlingarna.

Det finns också ett behov av att vidareutveckla påverkansarbetet samt att öka organisationens närvaro och deltagande i olika sammanhang i Sverige. Islamic Relief Sveriges nya strategis fyra övergripande målområden är följande:

MOBILISERING AV MÄNNISKOR OCH FINANSIERING

IR Sveriges verksamhet är beroende av en ständig förstärkning, utveckling och ökning inom insamlingsverksamheten. Framför allt genom ett stärkt och utvecklat föreningsliv skapar vi större möjligheter för frivilligarbete och mobilisering av människor och resurser.

STÖDJA OCH STÄRKA UTSATTA GRUPPER I SVERIGE

Från både medlemsorganisationer och omgivande samhälle har efterfrågan ökat på att IR Sverige ska bidra till att motverka sociala utmaningar i landet. Det nationella arbetet kommer därför behöva förtydligas och göras mer hållbart.

STÄRKA OCH VIDAREUTVECKLA DET INTERNATIONELLA ARBETET

Det internationella arbetet i allmänhet och utvecklingsarbetet i synnerhet är i behov av förstärkning och kapacitetsökning. Områdena demokrati och mänskliga rättigheter, miljö och klimat samt jämställdhet kommer att prioriteras, liksom påverkansarbete.

STÄRKA INTERN STYRNING OCH KONTROLL

Sveriges roll som en demokratisk, humanitär biståndsorganisation med muslimsk profil behöver förtydligas. Organisationens identitet och profil behöver därför förstärkas internt och externt. Samtidigt behövs en förstärkning och utveckling av den interna organisationen.

*Ni kommer inte att uppnå
sann fromhet, förrän ni ger åt
andra av det som ni [själva]
värdesätter; Gud har full
kännedom om vad ni ger.*

(Koranen 3:92)

2 VÅR VERKSAMHET

KRIS I VÄRLDEN – VI ÄR PÅ PLATS

Världen över inträffar kriser till följd av konflikter och naturkatastrofer hela tiden. Islamic Relief är på plats när det händer för att bistå civila med det mest nödvändiga: mat, vatten, tak över huvudet, sjukvård, ofta i samarbete med den svenska biståndsmyndigheten Sida. Under projektåret 2016–2017 nådde IR Sveriges Sidafinansierade insatser över 750 000 utsatta människor med akut mat, vatten och sjukvård. Vi får också stöd från Radiohjälpens som under året bland annat har använts till att upprätta trygga zoner och stärka utbildningen för barn som drabbats av konflikter.

MOT MER JÄMSTÄLLD OCH HÅLLBAR UTVECKLING

Utöver akuta insatser i kriser jobbar vi långsiktigt med rättighetsbaserat utvecklingsarbete och att förse människor med verktyg för att själva ta makten över sin situation. Exempelvis organiserar vi kvinnokooperativ i flera olika länder, som ger kvinnor ekonomisk, social och politisk makt att öka inflytandet över sina liv. Vi utbildar också människor i hur man hanterar konsekvenserna av klimatförändringar och förvaltar naturresurser. Dessa insatser stöttas av Forum Syd och våra bidragsgivare.

FADDERPROGRAMMET GER BARN TRYGGHET OCH STABILITET

En av våra viktigaste långsiktiga insatser är vårt fadderprogram. Världen över har 55 000 ekonomiskt utsatta barn en fadder genom Islamic Relief, knappt 900 av dessa har faddrar i Sverige. Fadderskapet säkerställer att barnet får mat på bordet, nödvändiga hälsoinsatser – och en utbildning. Därmed är fadderskapet en ovärderlig investering för barnets och samhällets framtid.

FÖR EN TRYGGARE TILLVARO SOM NY I SVERIGE

Vårt arbete i Sverige riktar sig främst till asylsökande, nyanlända och ensamkommande barn, en målgrupp som vi har god kunskap om. Vårt arbete i Sverige växer, och förra året tog 22 000 personer del av samhällsrådgivning, läxhjälp, utflykter, matutdelning, akut nödhjälp, med mera. På så vis stärks målgruppens kännedom om svenska språket och samhället, makten över den egna situationen ökar och isolering bryts.

TROSINSPIRERADE GÅVOR – EN VIKTIG DEL AV VÅR VERKSAMHET

I Sverige finns flera hundra tusen muslimer som utifrån sin religion bär på övertygelsen att man ska dela med sig av det man har till folk som behöver det bättre. Islamic Relief samlar in zakat al-mal, den summa man betalar baserat på sin förmögenhet, och zakat al-fitr, som betalas i samband med ramadan. Dessutom ger vi möjligheten att köpa matpaket till behövande under ramadan, samt att under högtiden eid al-adha dela sitt välstånd genom qurbani: att skänka pengar som Islamic Relief omsätter till kött åt behövande människor runtom i världen. År 2017 donerade svenska muslimer qurbani som räckte till mat åt nästan 20 000 personer.

3 BISTÅNDS- AVDELNINGEN

Kriserna i världen avlöser varandra och behovet av hjälpinsatser är på många håll enormt stort. Flera utdragna krig pågår, exempelvis i Syrien och Jemen. Samtidigt drabbar klimatförändringarna redan utsatta länder hårt, med torka och översvämningar som följd. Under året uppskattades runt 130 miljoner människor³ vara i behov av humanitär hjälp, en siffra som spås öka under 2018.

Till följd av de stora behoven runtom i världen gjorde Islamic Relief under 2017 fler akuta insatser än någonsin förut: 13 stycken. Tack vare stödet från våra bidragsgivare har vi också kunnat utöka vårt arbete för att kunna hjälpa fler. Bland annat har vi under året förstärkt vår biståndsavdelning från fem till sju handläggare.

För att lyckas med akuta insatser såväl som långsiktigt utvecklingsarbete är samarbete mellan olika instanser i Sverige och världen avgörande. IR Sverige ingår i flera samarbeten och partnerskap:

- Under året ingick Islamic Relief ett nytt treårigt partnerskap med Sida, den svenska myndigheten för internationellt utvecklingssamarbete. Detta innebär fortsatta möjligheter till flerårig finansiering av Islamic Reliefs insatser världen över.
- IR Sverige är en av partnerorganisationerna till Radiohjälpen och en del av Världens barnkampanjen.
- IR Sverige är medlem i Forum Syd.
- IR Worldwide är medgrundare och medlem i CHS – Core Humanitarian Standards.

Den sifferkombination som finns i anslutning till varje projekt (till exempel M-JEM11602), är projektets individuella projektkod. RRM betyder rapid response mechanism, Sidas mekanism för att mycket snabbt svara på akut uppkomna kriser.

Vi jobbar gentemot människor som ofta är mycket utsatta på grund av akuta eller långvariga kriser. För att säkerställa att våra insatser kommer de mest behövande till del och att lokalbefolkningens inflytande garanteras är våra uppförandekoder centrala:

- IR har undertecknat Röda Korsets och Röda Halvmånens Code of Conduct.
- IRW Code of Conduct definierar metoderna för IR:s arbete, och tjänar som vägledning i etiska och metodologiska frågor, samt förpliktelser och riktlinjer.

AKUT OCH LÅNGSIKTIG VERKSAMHET

Världen präglas både av orättvisa globala strukturer som håller kvar människor i fattigdom, och av akut uppkomna kriser som plötsligt slungar människor ut i en osäker tillvaro. Islamic Relief verkar på både lång och kort sikt för att förbättra människors levnadsvillkor.

Vår humanitära verksamhet ger stöd till människor i akuta situationer. Dessa satsningar går till områden där kriser råder på grund av krig eller naturkatastrofer, och finansieras av Sida, Radiohjälpen och egna insamlade medel. Under 2017 har vi exempelvis gjort flera insatser för krigsdrabbade i Syrien och Jemen, för översvänningsdrabbade i Mali och för offer för torkan i Etiopien.

Men Islamic Relief medverkar också i långsiktiga utvecklingsprojekt där syftet är att förse människor med egna verktyg för att ta kontroll över sin livssituation och förbättra sina levnadsvillkor. För att uppnå hållbar och långsiktig utveckling är kvinnors deltagande avgörande, och Islamic Relief har under året exempelvis drivit projekt för att stärka kvinnors ekonomiska förutsättningar, såsom läskunnighet och politiskt deltagande i bland annat Tunisien, Bangladesh och Pakistan.

FÖR EN RÄTTVIS OCH INKLUDERANDE HUMANITÄR HJÄLP

I kriser och katastrofer drabbas kvinnor och barn ofta hårdast. Därför är det av central vikt att biståndspersonal har kunskap om både könsbaserat våld och barnskydd. För att öka medvetenheten kring dessa frågor finansierade Sida under 2016 och 2017 en utbildning för 70 Islamic Relief-medarbetare i Mali, Niger och Pakistan. Samtidigt genomfördes upplysningskampanjer i samma ämne för att nå befolkningen

i länderna, och grupper med lokala förkämpar för kvinnors och barns mänskliga rättigheter, exempelvis religiösa ledare och lärare, sattes samman för att leda vägen i att förebygga könsbaserat våld.

[V-GBVCP11601](#)

Islamic Relief ska bistå dem som är i störst behov av hjälp. Därför är det av största vikt att vi är inkluderande avseende genus, ålder och funktionsvariationer, samt att vi har ett gott barnskyddsperspektiv och konfliktkänslighet. Vår princip är ”Lämna ingen ut-
anför” (leave no one behind”) och utifrån denna har Islamic Relief Worldwide utvecklat ett verktyg med fokus på fem grundbultar inom humanitär hjälp, vilket på engelska kallas de fem A:na:

ANALYSIS (analys)

ADAPTED ASSISTANCE (anpassat stöd)

ATTENTION TO NEGATIVE EFFECTS (uppmärksamhet på negativa effekter)

ADEQUATE PARTICIPATION (adekvat deltagande)

ACCOUNTABILITY (ansvarighet)

Nu utbildas vår projektpersonal i sex länder med stöd av Sida, där syftet är att maximera effekten av hjälpinsatser. Insatsen sker i Pakistan, Etiopien, Syrien, Irak, Gaza och Yemen, där lokala team stöttas och utbildas av Islamic Relief Worldwide. Detta för att se till att humanitära insatser i respektive land möter de skilda behoven hos kvinnor, män och barn i alla åldrar och oberoende av funktionsnivå.

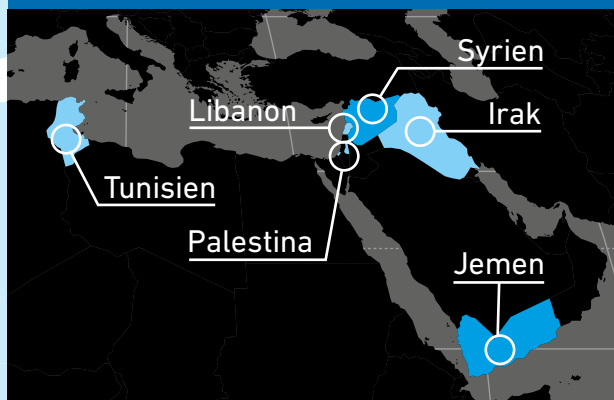
[V-ISP11701](#)

FÖRST I VÄRLDEN MED VIKTIG KVALITETSSTÄMPEL

Islamic Relief blev under 2017 som första muslimska organisation certifierad enligt Core Humanitarian Standards. Certifieringen är en garant för kvalitet och effektivitet i våra insatser: att hjälpen är relevant utifrån behoven, att den kommer i rätt tid och är väl koordinerad, med mera. Den säkrar att vi alltid sätter samhällena som vi verkar i i första rummet.

Under certifieringsprocessen utvärderades fältkontoren i Etiopien och Bangladesh, där vi har både humanitära insatser och utvecklingspartnerskap. Framöver kommer även andra kontor att granskas. Ett av de områden vi efter granskningen fokuserar på att utveckla och förbättra är möjligheten för lokalbefolkningen att under hela processen framföra synpunkter och klagomål.

MELLANÖSTERN OCH NORDAFRIKA

I Mellanöstern och Nordafrika pågår flera långdragna konflikter som drabbar befolkningen hårt. Under den arabiska våren 2011 föddes hopp om demokratiseringar bland befolkningarna i regionen – men på flera håll, som exempelvis i Syrien och Jemen, blev konsekvensen istället blodiga krig. Den så kallade Islamiska staten led under år 2017 stora bakslag i Syrien och Irak, men fortfarande pågick strider och miljontals människor är flyktingar i sina egna länder.

Det svåra säkerhetsläget i regionen har gjort det svårt för Islamic Reliefs personal att göra uppföljningsresor till alla projekt.

tärde på lokala resurser och det rådde brist på rent vatten och mat. Under två år har Islamic Relief fortsatt både flyktingar och lokalbefolkningen med just vatten och mat, ett projekt som påbörjades 2016 och följdes av ett nytt projekt under 2017–2018. Under 2016 och 2017 fick 3 600 familjer tillgång till rent vatten och 2 400 familjer fick mathjälp.

350 personer fick tillfälliga anställningar i anslutning till restaureringen av vattenkällor, som ett led i att minska deras sårbarhet och öka kontantflödet i lokalsamhället. Målet var att erbjuda anställningar till fler, men under projektets gång blev det tydligt att arbetet krävde utbildad arbetskraft. Dessutom fick 210 religiösa ledare, lärare och andra delta i kunskapsseminarier om könsbaserat våld.

Under projektet 2017–2018 kommer totalt 4 000 familjer ha fått matpaket och 3 800 ha fått tillgång till rent vatten och sanitetsinsatser.

[M-JEM11603](#), [M-JEM11701](#)

Barn drabbas hårt i krig och konflikter, och att hjälpa dem skapa en vardag är avgörande för barnens långsiktiga utveckling. Islamic Relief har de senaste två åren bland annat tillhandahållit psykosocialt stöd för barn som blivit internflyktingar i Sana'a-guvernemetet. Under 2016 och 2017 inrättades barnvänliga utrymmen på åtta olika skolor, och specialister anställdes för att utbilda lärare i hur man ger psykosocialt stöd till barn. Totalt drygt 6 100 barn fick psykosocialt stöd och hygienutbildning. Ursprungsmålet var att

KATASTROFINSATSER, SJUKVÅRD OCH STÖD TILL BARN I JEMEN

Jemen är ett mycket hårt provat land, som utöver att vara ett av världens fattigaste dessutom härjas av ett brutalt inbördeskrig. Under 2015 inleddes flyganfall mot områden i norra Jemen där houthirörelsen tagit makten, och sedan dess har över 10 000 människor fått sätta livet till och två miljoner har flytt. I april 2017 utbröt dessutom en koleraepidemi där nu uppemot en miljon människor uppskattas ha drabbats. Civila mål som sjukhus och skolor har förstörts i striderna och det är svårt för hjälporganisationer att nå de människor som behöver hjälp, vilket förvärrat risken för svält i stora delar av landet.

I mitten av juni 2016 hade tusentals familjer på flykt bosatt sig i Lahj- och Hodeidaguvernemet. Detta

Här är några av de jemenitiska barn som får psykosocialt stöd i "child friendly spaces". Dessa barnvänliga platser skapas med medel från Världens barn i Sana'a-guvernemet.

nå 4 000 barn i klasserna fem till nio, men på grund av flyktingfamiljers rörlighet kunde man inte nå så många i de åldrarna, utan inkluderade även barn i klasserna ett till fyra.

Under sommaren 2017 påbörjades ett nytt projekt med medel från Världens barn för att inrätta ytterligare åtta barnvänliga platser på lika många skolor i andra distrikt i Sana'a-guvernemet. Barn som på grund av konflikten inte kunnat gå i skolan, eller som hade särskilda behov, prioriteras, och målet är att denna gång nå 4 400 barn.

[M-JEM11602](#)

Ett av konfliktens mest utsatta områden är staden Taiz. Staden har varit belägrad och det har varit svårt att ta sig in och ut, även för sjuka och för humanitära aktörer. Mer än hälften av sjukvårdsinrättningarna var icke-fungerande och läkemedel för kroniska sjukdomar var antingen svåra att få tag på eller omöjliga för befolkningen att ha råd med.

Även Saadaguvernemet har drabbats hårt av kriget och lider av en mycket svår humanitär situation, där de flesta sjukhus och vårdcentraler inte fungerade. Trots svårigheterna att få tillgång till städerna fick drygt 27 000 människor i Taiz och Saada matpaket i en Sidafinansierad insats under 2017. Tre sjukhus försågs med läkemedel som uppskattades komma 2 400 patienter till del. Det pågående kriget försenade matleveranserna men insatsen kunde till slut genomföras.

[M-JEM 11702](#)

Koleraepidemin slår hårt mot Jemen. Islamic Relief levererar medicin, tält och hygienutrustning till ett land vars infrastruktur och sjukvård drabbats hårt.

Hösten 2017 rankades Hodeida som ett av de områden som var mest påverkat av konflikten, med utbredd undernäring till följd av brist på mat, läkemedel och dricksvatten. Då hade dessutom koleraepidemin brutit ut. Många människor var i behov av intensivvård, samtidigt som sjukvårdssystemet var extremt försvagat.

Sommaren 2017 påbörjade IR därför en akut-insats finansierad av Sida för att förse 28 000 individer med matpaket, samt öka tillgången till hälso- och sjukvård. Särskilt fokus är på det pågående kolera-utbrottet och tre hälsoinrättningar förses med utrustning för att behandla kolera och andra sjukdomar.

[M-JEM11704](#)

SJUKVÅRD, SKOLA OCH AKUT HJÄLP I SYRIEN

Kriget i Syrien gick år 2017 in på sitt sjunde år. Antalet dödsoffer är osäkert, men flera uppgifter tyder på att kriget hittills skördat minst 400 000 liv⁴.

Civila hamnar ofta i skottlinjen. Över sex miljoner människor är på flykt inom landet och knappt fem miljoner har flytt utomlands. 13 miljoner människor är i behov av humanitär hjälp, varav nästan hälften i svårtillgängliga områden. Sjukvården i landet är hårt drabbad. Sjukhus utsätts för flygbombningar, tillförseln av vatten och el är instabil, och bristen på sjukvårdspersonal, utrustning och läkemedel är stor. Under 2017 stabiliserades trots allt situationen något i Idlib, Aleppo och Hama i norra Syrien, vilket gjorde det möjligt för Islamic Relief att i en Sidafinansierad satsning stötta en lång rad sjukvårdsinrättningar med livsavgörande utrustning.

Stödet riktades till 78 vårdcentraler, 30 laboratorier, 13 dialyscenter och 10 blodbanker, som försågs med medicinsk utrustning såsom dialyskit och läke-

medel. Totalt beräknas satsningen ha kommit 610 000 syrier till del, varav en stor del kvinnor och barn.

Det är svårt att verka i konfliktområden, så även i Syrien. På grund av det snabbt skiftande säkerhetsläget kunde inte alla tilltänkta sjukvårdsinrättningar nås. Resurserna riktades då mot liknande insatser i andra områden i Syrien istället, för att trots allt fortfarande göra så stor nytta som möjligt.

[M-SYR11602](#)

Som i alla konflikter drabbas barn hårt av kriget i Syrien. Många som bor i flyktingläger är traumatiserade av minnen från sin hemstad och saknar tillgång till utbildning och trygga platser. Att trots situationen sträva efter att upprätthålla en någorlunda normal vardag för barn i konflikter är avgörande både på lång och kort sikt. Under 2016 och 2017 etablerade Islamic Relief så kallade ”child friendly spaces” – barnvänliga platser för barn mellan tre och åtta år som var på flykt. Detta finansierades genom Världens Barn och projektet nådde 452 barn i Alrissalaläget nära gränsen mot Turkiet. Klassrum, badrum och en lekplats bygg-

des upp i containers, och lärare som själva var flyktingar i läget rekryterades. Barnen fick både undervisning, hygienutbildning och psykosocialt stöd. De försågs också med skolväskor, böcker och matpaket. Under projektperioden intensifierades den så kallade Islamiska statens framfart i norra Syrien, och fler flyktingar än väntat anlände till läget. Därför tog också barncentrat emot fler barn än vad som ursprungligen var tänkt, vilket möjliggjordes genom att budgetmedel omfördelades. Projektet utökades under 2017 för att även nå ut till lite äldre barn.

[M-SYR 11601](#) [M-SYR11702](#)

I slutet av 2016 eskalerade striderna i östra Aleppo. Över 100 000 människor flydde från stan till landsbygden runtom, och till Idlib. Detta skapade stora akuta behov, vilka Islamic Relief med stöd från Sida kunde svara på. I en akutinsats, så kallad *rapid response mechanism* utrustades 280 familjer med skyddsutrustning, inklusive vintertåliga tält och madrasser. Drygt 13 000 familjer fick hygienutrustning.

[M-SYR11603](#)

Intensiva strider i syrien har tvingat många civila på flykt. I flyktingläger bedriver Islamic Relief undervisning och ger psykosocialt stöd och hygienartiklar till barnen.

LIVSMEDELSSÄKERHET I PALESTINA

I skuggan av krigen i Syrien och Irak fortgår den humanitära krisen i Gaza. Ungdomsarbetslösheten är skyhögt: nästan 60 procent. Islamic Relief driver sedan flera år tillbaka ett Sidafinansierat projekt för arbetslösa i Gaza. Tidigare har satsningen riktat sig till olika grupper i samhället, men under projektperioden 2016–2017 avgränsades målgruppen till att enbart bestå av unga som nyligen tagit examen från universitet och yrkesutbildningar. Denna målgrupp är viktig då satsningen på tillfälliga jobb som en synergieffekt bidrar till att skapa framtidstro hos unga. Detta är helt avgörande i ett område som Gaza som så länge påverkats av krig och konflikt och där framtidsutsikterna kan tyckas små.

547 personer erbjöds tillfälliga anställningar på mellan fyra och sex månader på totalt 80 företag. Ytterligare 4 000 familjemedlemmar beräknas ha dragit nytta av satsningen. Det primära målet var ökad livsmedelssäkerhet hos den direkta målgruppen och deras familjer. Bland de anhöriga barnen ökade exempelvis antalet måltider per dag från 2,5 till 3,5. Dessutom deltog ett tusental personer i utbildningssessioner som syftade till att öka medvetenheten kring könsbaserat våld. Projektet fortsätter under 2017–18 att ge ytterligare 400 ungdomar tillfälliga anställningar.

M-PAL11601

LIVSMEDELSSÄKERHET OCH UTBILDNING I IRAK

Den humanitära krisen i Irak är en av världens största och påverkar stora delar av befolkningen. Under 2016 och 2017 uppskattades runt tre miljoner människor vara på flykt i sitt eget land, bland annat till följd av regeringens offensiver för att återta områden som ockuperats av den så kallade Islamiska staten. Internflyktingarna har stora svårigheter att få sina grundläggande mat- och hygienbehov tillgodosedda. På grund av konflikten och det allvarliga säkerhetsläget är Anbar- och Bagdadprovinserna svårjobbade, men Islamic Relief är trots detta en av de hjälporganisationer som finns på plats.

Under 2016 och 2017 delade IR bland annat ut matpaket till 4 930 hushåll i Anbar- och Bagdadprovinserna, varav 3 800 hushåll också mottog hygienpaket. Totalt fick drygt 27 000 personer del av hjälpen, vilket tack vare förmånliga livsmedelspriser var fler än den ursprungliga planen.

M-IRA11601

Matpaket till internflyktingar i Mosul i Irak.
Totalt fick över 5100 hushåll ta del av insatsen.

I en akutinsats i Mosul delades tusentals matpaket ut till människor som blivit internflyktingar eller på annat sätt påverkats av offensiven för att återta staden från den så kallade Islamiska staten. Totalt nåddes 5 126 hushåll, 30 756 individer, av hjälpen.

M-IRA11602

Under hösten 2017 startade ett projekt för att bistå de familjer på flykt undan de militära operationerna i västra Anbarprovinsen, som under året tvingade minst 65 000 människor på flykt. Dessa var i akut behov av hjälp främst i form av mat och hälsovård. Islamic Relief delade ut matpaket, madrasser, kuddar och köksutrustning.

M-IRA11703

Ytterligare en allvarlig konsekvens av konflikten i Irak är att två miljoner barn uppskattas sakna möjlighet att gå i skolan – vilket förstärks drabbar både barnen och deras omgivande samhällen hårt på kort och lång sikt. Bara 32 procent av barnen på flykt har tillgång till någon form av utbildning, och det råder brist på lärare, transportmedel för barn och lärare, utbildningsmaterial samt vatten och el. Under 2017 kunde IR med medel från Sida inleda en insats för att renovera tolv skolor i Anbar, inklusive sanitetsanläggningar och toaletter där hänsyn togs till flickors särskilda behov. Skolelever i både Falluja och Tikrit försågs också med böcker och skolväskor.

Dessutom gavs 30 lärare utbildning kring barn med särskilda behov. Utbildningar hölls för att ge volontärer, föräldrar och lärare metoder för att ge psykosocialt stöd till konfliktdrabbade barn. Ett antal hushåll fick dessutom ekonomiskt stöd som incitament för att skicka sina barn till skolan. Totalt beräknas satsningarna ha kommit 6 600 skolungdomar mellan tolv och 18 år till del.

M-IRA11701

Med medel från Musikhjälpen, vars tema år 2016 var att "Alla barn har rätt att gå i skolan" kunde IR också renovera fyra skolor i Mosul och förse dem med undervisningsmaterial. I skolorna gick 3 500 skolbarn, och 500 av dessa fick även stöd i form av skolväskor och skoluniformer.

M-IRA11702

EKONOMISK UTVECKLING FÖR KVINNOR I TUNISIEN

Tunisien är ett land där den ekonomiska utvecklingen varit förhållandevis positiv och fattigdomen har minskat under de senaste decennierna. Kvinnors läskunnighet och hälsa är bättre än i andra omgivande

länder. Men klyftorna mellan stad och landsbygd är fortfarande stora, och fortfarande dominerar traditionella könsroller, inte minst i de sydöstra delarna av landet.

Tataouine i sydöstra Tunisien är en av de mest marginaliserade, konservativa och mansstyrda regionerna i landet och kvinnornas roll är begränsad till hushållet. Jordbruk och boskap är de främsta inkomstkällorna och arbetslösheten är stor. I regionen är också ökenutbredningen ett stort problem.

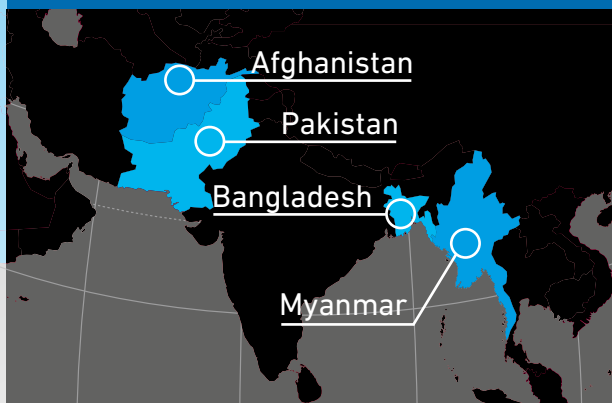
För att stärka kvinnor i regionen både ekonomiskt och socialt organiserar Islamic Relief med medel från Forum Syd sex kvinnokooperativ i Tataouine. Totalt ska drygt 500 kvinnor delta i kooperativen, och syftet är att främja kvinnornas möjligheter att driva egna verksamheter och att göra sina röster hörda i samhället. Jordbruk, getuppfödning och hantverk hör till de aktiviteter där kvinnor kommer tränas. Kvinnor leder också planteringskampanjer för att motverka ökenutbredning och bidra till en hållbar utveckling och mindre sårbara samhällen.

F-TUN31701

För att stärka kvinnor i Tunisien både ekonomiskt och socialt organiserar Islamic Relief med medel från Forum Syd sex kvinnokooperativ i Tataouine.

CENTRAL- OCH SYDASIEN

Utmaningarna i södra Asien skiftar: både utdragna konflikter, naturkatastrofer och fattigdomen prövar befolkningarna i regionen. Under året har IR Sverige haft verksamhet i fyra länder i södra Asien: Pakistan, Afghanistan, Myanmar och Bangladesh.

och Barapcha var andelen med tillgång till rent vatten efter insatsen 93 respektive 40 procent, jämfört med 75 respektive 18 procent innan insatsen.

Dessutom installerades fem sanitetsinrättningar som beräknas ha nått drygt 8 000 personer, och befolkningen utbildades i hygienfrågor. För att ytterligare säkerställa långsiktig hållbarhet och befolkningens möjligheter att själva göra sina röster hörda, så utbildades befolkningen i hur de skulle kunna uttrycka sina behov i dialog med lokala myndigheter och institutioner.

A-PAK11601

I Kashmir pågår en långdragen konflikt mellan Indien och Pakistan, som båda gör anspråk på området. Formellt råder vapenvila, men hösten 2016 trappades gränsväldet upp och 11 000 människor tvingades fly sina hem. IR Pakistan ombads av lokala myndigheter att bistå i hjälpinsatsen, och kunde genom en Sida-finansierad akutinsats som pågick under 2016 och 2017, förse 550 familjer med matpaket och vinterutrustning

SANITET, NÖDHJÄLP OCH STÖD TILL ÅTERVÄNDANDE FLYKTINGAR I PAKISTAN

Pakistan drabbas återkommande av naturkatastrofer som jordbävningar, torka och översvämningar.

Säkerhetsläget i landet var allvarligt under flera år, men har de senaste åren stabiliserats något till följd av en offensiv mot militanta grupper i stamområdena. Men relationen med grannlandet Indien är spänd till följd av konflikten om Kashmir, som ibland blossar upp på nytt.

Chagaidistriktet i västra Pakistan, på gränsen till Afghanistan, består till stora delar av öken med minimal nederbörd, och allt mer extrema torrperioder. Torkan påverkar både jordbruk, boskap och hygienfrågor, och kvinnor och barn är mest utsatta. Bristande tillgång till rent vatten ökar risken för sjukdomar, och kvinnor tvingas gå långa sträckor i brännande hetta för att hämta vatten – något som också ökar riskerna både för att utsättas för våld och övergrepp. I en Sida-finansierad insats kunde IR under 2016–2017 installera brunnar, pumpar och kranar och förse 7 500 personer med tillgång till rent vatten. Tre områden i Chagaidistriktet tog del av insatsen och resultaten var följande: I Amori hade 75 procent av befolkningen tillgång till rent vatten innan insatsen, 100 procent efteråt. I Saddar

såsom filter, tält och madrasser. Det delades även ut första hjälpenkit till 50 civilsamhällesorganisationer, och över 2 000 personer fick psykosocialt stöd. Dessutom fick 252 personer med funktionsvariationer olika hjälpmedel.

[A-PAK11602](#)

I nordvästra Pakistan ligger de så kallade federalt administrerade stamområdena (på engelska: Federally administered tribal areas, FATA). Under strider mellan Pakistans militär och extremistgrupper tvingades människor på flykt från sina byar, men därefter har bland annat Khyber Agency, ett av de sju områdena, säkrats av militären. Men området har blivit helt ödelagt av striderna, och människor har återvänt till sina byar utan några försörjningsmöjligheter eller fungerande vattenkällor, sanitetsanläggningar eller hälsocenter. Dessutom är skolor och hus ofta helt eller delvis förstörda. För att möjliggöra en hållbar återetablering av människor i sina hembyar påbörjade IR år 2017 en Sidafinansierad satsning för att förbättra befolkningens försörjnings-

möjligheter. Detta skedde bland annat genom bidrag till små familjeföretag och lön för att restaurera produktionsmedel för odling. Bevattningssystem installeras på odlingsbar mark och olika grupper ur befolkningen får antingen kycklingar att föda upp, verktyg och säd för att odla marken, eller utbildning i olika hantverk som kan generera inkomster.

Insatsen fokuserar också på vatten- och hygienområdet, och parallellt med att källor restaureras utbildas också lokala kommittéer att sköta underhållet – detta för att säkra långsiktigheten i insatsen. Dessutom installeras toaletter och befolkningen utbildas i hygienfrågor.

För att rusta samhällena för framtiden kartläggs också deras sårbarhet inför exempelvis naturkatastrofer, och lokala team byggs upp för att kunna hantera kriser.

[A-PAK11701](#)

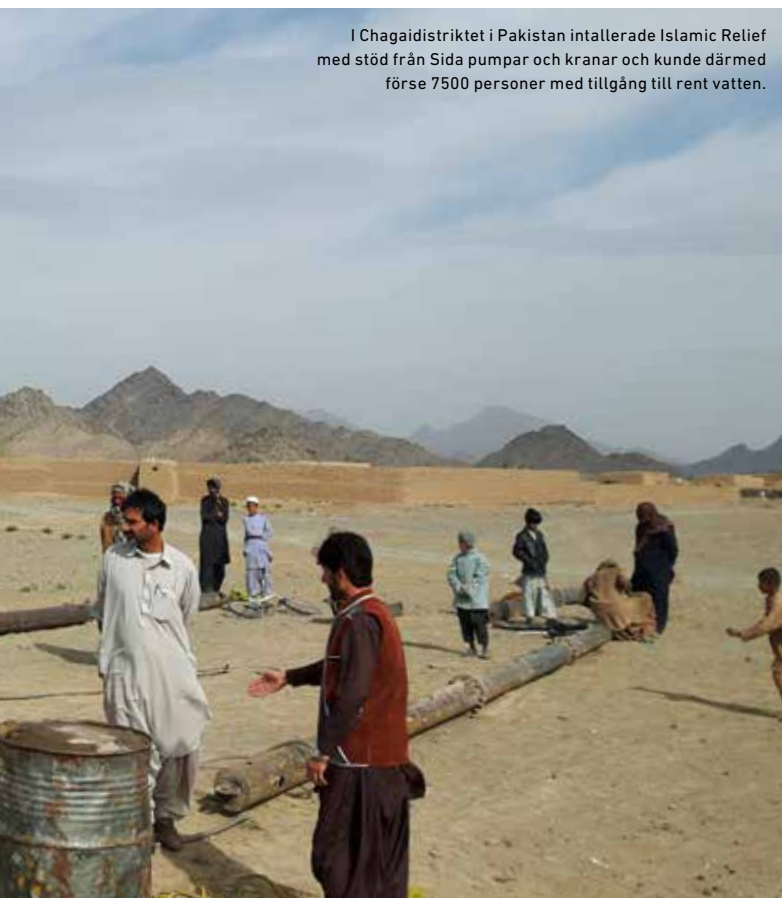
Som alltid vid konflikter och katastrofer är barn extra utsatta. Nästan alla skolbyggnader i Khyber Agency är skadade och dåligt utrustade, och kombinerat med säkerhetsrisker gör detta att många föräldrar tvekar inför att skicka sina barn till skolan. Men att barn får en utbildning är av central vikt för dem själva och deras omgivande samhällen. Därför påbörjade IR med medel från Musikhjälpen under 2017 en ettårig utbildnings-satsning i Khyber Agency, där skolor renoveras och förses med utbildningsmaterial. Det sätts också upp kommittéer där lärare, elever och föräldrar tillsammans diskuterar lösningar på problemen, och särskilda barnforum bildas där barn stärks att uttrycka sina åsikter. En annan viktig del av insatsen är opinionsbildning för att lyfta vikten av utbildning, vilket bland annat görs via specialutformade radioprogram.

[A-PAK11702](#)

FÖRSÖRJNING OCH UTVECKLINGSPROGRAM FÖR KVINNOR I BANGLADESH

Bangladesh är ett av världens mest folktäta och fattiga länder, och är mycket beroende av bistånd från omvärlden. Drygt hälften av invånarna lever i fattigdom. Landet är också geografiskt mycket utsatt och drabbas ofta av naturkatastrofer som översvämningar och cykloner, något som väntas öka till följd av klimatförändringarna. Kvinnor är extra utsatta och diskrimineras både privat och i arbetslivet.

För att kvinnor ska bli självständiga och kunna

I Chagaidistriktet i Pakistan intallerade Islamic Relief med stöd från Sida pumpar och kranar och kunde därmed förse 7500 personer med tillgång till rent vatten.

Sol- och vindrivna vattenbrunnar ökar tillgången till rent vatten i västra Pakistan, på gränsen till Afghanistan, som till stora delar består av öken med minimal nederbörd och allt mer extrema torrperioder. Tillgången till rent vatten för människor och boskap minskar risken för vattenburna sjukdomar.

Utöver att ge kvinnor i Bangladesh microlån skapar Islamic Relief kooperativ för dem. Kooperativen fungerar som en ekonomisk trygghet, en bank, där de kan sätta in sitt överskott och låna om de behöver göra en investering.

ta makten över sitt eget liv är ekonomin en helt avgörande fråga. Med medel från Forum Syd har Islamic Relief drivit det treåriga projektet Action for People's Rights and Livelihoods (APRIL), för att stärka målgruppens inkomstmöjligheter, sociala utveckling och rättigheter. Det startade år 2015 och deltagarna i programmet startar med hjälp av kontantbidrag aktiviteter för att bli självförsörjande. Det har handlat om exempelvis boskapsuppfödning, hantverk, odling och handel. Samtidigt har de utbildats i hygien- och vattenfrågor, i barns och kvinnors mänskliga rättigheter samt vikten av utbildning. Som en följd av detta har familjernas hälsa förbättrats, och flera barnäktenskap har stoppats.

[A-BAN31501](#)

I den fattiga Thakurgaon-regionen utgörs sysselsättningen till stor del av säsongsbundet jordbruk, vilket resulterar i väldigt låga snittlöner. Kvinnor diskrimineras både i hemmet och i samhället och har litet inflytande över ekonomiska resurser. Våld i hemmet och höga hemgifter för flickor är vanligt i området.

Under 2017 startade Islamic Relief här ett treårigt utvecklingsprogram för kvinnor med finansiering från Forum Syd, med syfte att stärka kvinnors egenmakt och därigenom motverka extrem fattigdom, könsdiskriminering och marginalisering.

Kvinnors ekonomiska möjligheter är en förutsättning för hållbar utveckling och tillväxt som gynnar fattiga. Planen är att satsningen ska nå 2 000 kvinnor med självhjälpsgrupper där fokus ligger på frågor som livsmedelssäkerhet, hälsa, ekonomisk utsatthet och träning i möjliga inkomstbringande aktiviteter, kunskap om rättigheter. Självhjälpsgrupperna kommer att stärka kvinnorna att höja sina röster och utkräva sina rättigheter. Även män kommer att involveras i projekt för att göra dem medvetna om kvinnors mänskliga rättigheter.

[A-BAN31701](#)

KVINNORS LÄSKUNNIGHET I AFGHANISTAN

I Afghanistan har det rått olika väpnade konflikter i snart fyra decennier, vilket drabbat befolkningen hårt. Landet är fattigt och korruptionen och diskrimi-

neringen av kvinnor och flickor utbredd. Landet är till stor del beroende av bistånd.

I delar av provinserna Balkh och Bamyan i norra Afghanistan är så mycket som 67 procent eller fler av kvinnorna inte läskunniga. Fattigdomen är utbredd och kvinnors deltagande i den ekonomiska utvecklingen är lågt, liksom deras tillgång till samhällsservice. De diskrimineras både i familjen och i samhället, och våld i hemmet och tidiga äktenskap är vanligt. För att motverka kvinnors marginalisering på flera plan samtidigt påbörjade Islamic Relief år 2017 ett tvåårigt projekt med finansiering från Forum Syd. Kvinnorna får kurser i läskunnighet, utbildas i boskapsskötsel och får tre getter att ta hand om. På så sätt stärks både deras sociala och ekonomiska ställning. Dessutom fokuseras på att öka civilsamhällesorganisationers kunskap om kvinnors och barns mänskliga rättigheter inom Islam. Även lokala myndigheter utbildas i mänskliga rättigheter och sina skyldigheter gentemot kvinnor. Sammantaget är målsättningen att ge utökade möjligheter för kvinnor att förbättra sin egen livssituation och medverka i beslut inom och utanför familjen.

F-AFG31701

UNGT LEDARSKAP I MYANMAR

Efter 50 år av militärt styre har Myanmar (Burma) på senare år genomgått en utveckling mot ökad demokratisering och öppenhet. Under 2017 har landet framförallt hamnat i världens strålkastarljus med anledning av att hundratusentals rohingyer drivits på flykt från delstaten Rakhine. Dem har Islamic Relief bistått genom separata akutinsatser. Men IR Sverige har också haft långsiktiga projekt i landet.

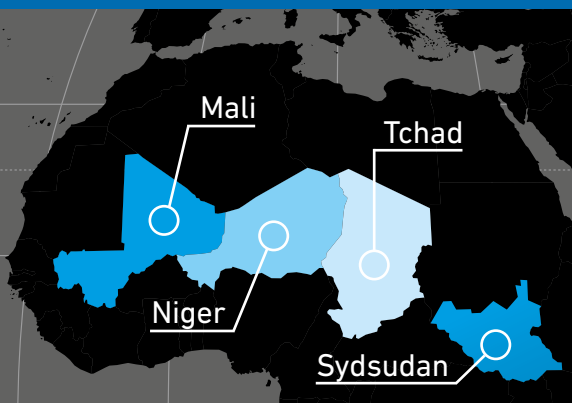
Med start år 2016 har Islamic Relief drivit ett tvåårigt ledarskapsprogram för ungdomar från olika byar i delstaten Kayin. I ett nästa steg som påbörjades under 2017 utbildades bybor bland annat i jämlikhet mellan könen, förståelse för klimatförändringar och hur de kunde anpassa sig. Detta har fått till följd att människor engagerat sig mer i sitt samhälles utveckling, och acceptansen för ledare som är unga eller kvinnor har ökat. Syftet var att även unga ur folkgruppen rohingya från delstaten Rakhine skulle medverka i projektet, men på grund av det upptrappade våldet kunde de inte lämna delstaten, och projektet kunde inte implementeras där.

A-MYA31601

Sandra Englund från Islamic Relief besöker ungdomar som ingår i ledarskapsprojektet i Myanmar.

SAHEL OCH SYDSUDAN

Söder om Saharaöknen ligger Sahel-regionen, som tillhör världens fattigaste. Befolkningen lever av jordbruk och drabbas hårt vid naturkatastrofer. Miljontals människor lider av undernäring eller svält, och barnadödligheten är bland de högsta i världen. Dessutom pågår väpnade konflikter i flera länder, och många människor är på flykt från sina hem.

SÄKRAT VATTEN OCH LIVSMEDELSPRODUKTION I MALI

Mali är ett av världens fattigaste länder, och år 2012 utbröt dessutom en konflikt i norra Mali, som gjort befolkningen extra utsatt. IR genomförde under 2016 och 2017 en insats för att förbättra tillgången till mat och rent vatten för befolkningen. Många vattenkällor hade förstörts i samband med konflikten, och före insatsen saknade knappt 6 000 människor tillgång till rent vatten. Insatsen gick ut på att restaurera vattenkällorna, och medförde att 3 200 personer fick tillgång

Restaurering av vattenkällor förbättrar resultaten av livsmedelsproduktion i Mali.

till rent vatten. Hygienrutinerna förbättrades också, och därmed minskade förekomsten av vattenburna sjukdomar. Dessutom tränades lokalbefolkningen i att själv reparera källorna. Befolkningen, med fokus på kvinnor, engagerades också i livsmedelsproduktion. Många valde att konsumera livsmedlen själva snarare än att sälja dem. Därför ledde insatsen inte till ökade inkomster, men däremot till en mer näringsriktig kost. Att stärka kvinnors ställning hade en central roll i insatsen, där 1 349 personer, varav 800 kvinnor, fick tillgång till mat.

På grund av säkerhetssituationen kunde IR Sverige inte heller detta år besöka norra Mali, men träffade företrädare för mottagarna i huvudstaden Bamako.

F- MAL11601

I juni 2017 drabbades byarna Ouinerdene och Gossi i norra Mali av översvämningar till följd av kraftiga regn. Hus sveptes med och över 9 000 människor tvingades lämna sina hem. Kadaver sveptes med av vattnet och kontaminerade dammen som befolkningen tar sitt dricksvatten från. IR var snabbt på plats med en Sidafinansierad akutinsats för att förse befolkningen med vattenreningstabletter, tvål, tillfälligt skydd och madrasser. Dessutom restaurerades vattenkällor för att förse befolkningen med rent vatten, och lokala män och kvinnor utbildades i underhåll av källorna för att säkra långsiktigheten i insatsen.

F- MAL11701

Kamp mot undernäring och för jämställdhet i Niger. Länderna i Sahel-regionen, varav Niger är ett, tillhör världens fattigaste. Tillgången till rent vatten, mat samt hälso- och sjukvård är begränsad på många ställen, vilket slår mycket hårt mot barnen. År 2015 beräknades 15,5 procent av barnen mellan fem månader och fem år i Logadistriktet i Dosso-regionen i södra Niger lida av akut undernäring. I en Sidafinansierad ettårig satsning kunde Islamic Relief förbättra situationen avsevärt för de mest sårbara av dessa. IR erbjöd behandling för undernärda barn, och andelen barn som led av svår akut undernäring minskade från 4,8 procent till 0,6 procent. Dessutom utbildades hälso- och sjukvårdspersonal i att diagnosticera och behandla undernäring och malaria, och mammor utbildades i att förebygga det. Barnadödligheten i området minskade från 30 fall året innan till tolv fall under projektets gång. För att öka tillgången till rent vatten och på så

Solen är en pålitlig energikälla i Niger. Här används den energin till att pumpa upp vatten i en anläggning som Islamic Relief har byggt.

vis förebygga sjukdom byggdes också soldrivna vattenpumpar i området.

[F-NIG11601](#)

Byn Tanda i Dosso-regionen har normalt sett bra väderförhållanden och god odlingsjord, varför livsmedelstillgången länge har varit god. Men grundvattenresurserna är låga, och det tillgängliga vattnet är känsligt för föroreningar. I september 2017 drabbades regionen av översvämningar, där Tanda drabbades hårdast och lämnade 5 500 personer i behov av humanitär hjälp. IR Niger kunde med stöd av Sida ge akut hjälp till dessa i form av matpaket och vattenreningsprodukter för två månader. Därtill byggdes 250 toaletter för att förbättra hygienförhållandena.

[F-NIG11701](#)

Befolkningen i landsbygdsregionen Tillaberi och i slumområdena i huvudstadsregionen Niamey påverkas starkt av klimatförändringar, både i form av förlängd torka och översvämningar. Fattigdomen är utbredd och kvinnor bär ofta den största bördan på grund av att de diskrimineras i arbetslivet och därför är beroende av män. Även inom utbildnings- och hälsosektorerna diskrimineras kvinnor och bara 15 procent av kvinnorna uppskattas kunna läsa och skriva, jämfört med 42 procent av männen. Kvinnornas beroende av män leder i sin tur till att det könsbaserade våldet är utbredd. Att stärka kvinnor är avgörande både för kvinnornas egen skull, och för det omgivande sam-

hället – när en kvinna får bättre ekonomi så gynnar det hela familjen och samhället.

Under 2017 startade IR, med medel från Forum Syd, ett projekt för att utveckla och stötta tolv kvinnliga civilsamhällesorganisationer bestående av 500 kvinnor totalt. Syftet är att stärka kvinnorna ekonomiskt och socialt. De stötts ekonomiskt i att starta inkomstgenererande verksamheter, och får möjlighet att ta lån för att vidareutbilda sig inom den valda verksamheten. Samtidigt riktas informationskampanjer om kvinnors mänskliga rättigheter mot det omgivande samhället.

[F-NIG31701](#)

AKUT MAT OCH VATTEN I SYDSUDAN

Världens nyaste stat Sydsudan blev självständigt 2011, men har därefter härjats av ett blodigt inbördeskrig som genererat många flyktingar. Tillgången till mat och vatten är dålig: I Sydsudan uppskattas nästan fem miljoner människor ha mycket osäker livsmedelstillgång, och akut undernäring är ett stort problem. Islamic Relief har varit aktiva i Sudan sedan 2003, när Sydsudan och Sudan fortfarande var ett land, och i en Sidafinansierad satsning kunde IR under sommaren 2017 dra igång ett projekt för att förse ungefär 10 000 personer med akut livsmedelsstöd. Dessutom restaurerades ett antal vattenkällor för att säkra tillgången till rent vatten.

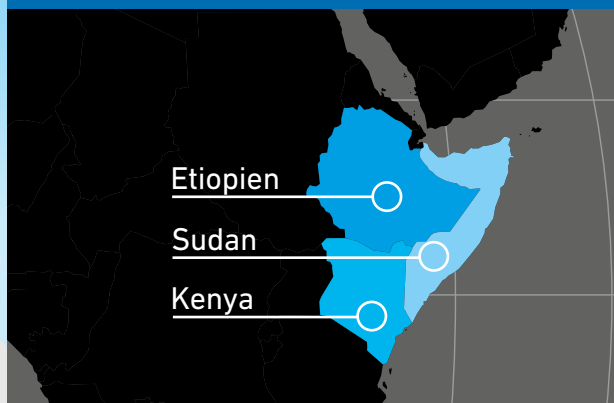
[F-SOU11701](#)

Med medel från Sida genomför Islamic Relief ett projekt i Mali för att säkra livsmedelstillgången.

AFRIKAS HORN OCH KENYA

Klimatförändringarna slår hårt mot Afrikas horn, där länderna Eritrea, Etiopien, Djibouti och Somalia ligger. Länderna kämpar med följderna av vad som sägs vara den värsta torkan på 50 år, orsakad av väderfenomenet El Niño, med hotande hungersnöd till följd. Söder om Afrikas horn ligger Kenya, som är Afrikas största ekonomi och samtidigt har mycket stora ekonomiska klyftor. Under 2017 har Islamic Relief haft verksamhet i både Etiopien, Somalia och Kenya.

VATTEN, SANITET, MAT OCH SJUKVÅRD I ETIOPIEN

Etiopien är med sina nästan 100 miljoner invånare Afrikas näst folkrikaste land, efter Nigeria. Landet har gjort framsteg vad gäller utbildning och minskad fattigdom, men demokratiseringen möter motgångar och landet har drabbats hårt av torka de senaste åren. En stor majoritet av befolkningen har sin inkomstkälla från jordbruk, och är därför mycket känslig för förändringar i väder och klimat.

I Oromiaregionen fick 1300 personer vatten, tvål och utbildning i hygienfrågor.

Till de värst drabbade regionerna hör Dekasuftu där återkommande torka gör att boskap dör och stora delar av befolkningen, inte minst kvinnor och barn, lider av undernäring.

I en Sidafinansierad satsning behandlades 912 barn och 492 gravida och ammande kvinnor mot undernäring. Utöver detta nåddes 14 303 personer av insatser för att förbättra hygien och tillgång till rent vatten. Planen var även att förse nomadshusåll med djurfoder, men på grund av regn växte det odlade fodret bra. Istället fick 7 506 personer, majoriteten kvinnor, motta kontanter att använda utifrån sina egna största behov.

Inom ramen för insatsen satsades det också på djurhälsan i området, och 22 498 getter och får och 13 791 nötkreatur fick behandling. Projektet togs därpå över och drevs vidare av lokala myndigheter.

[F-ETH11702](#)

I Oromiaregionen i södra Etiopien förekommer återkommande lokala konflikter mellan Oromo- och Somalifolkgrupperna. Konflikterna förstärks ofta under torrperioden när behovet av vatten till djuren är stort. I september 2017 bröt värre våldsamheter än tidigare ut, med flera döda och hundratusentals flyktingar till följd.

IR Etiopien kom till undsättning i en akutinsats finansierad av Sida. Projektet implementerades i två distrikt i Oromiaregionen, där många av flyktingarna befinner sig. Bland annat distribuerades rent vatten och tvål till knappt 1 300 personer, som samtidigt utbildades i hygienfrågor. Drygt 4 400 personer fick kontanter för att klara uppehållet. Eftersom flyktingarna befann sig i urbana områden med fungerande marknader var kontanter det mest effektiva sättet att förbättra deras omständigheter – fattiga människor gör ofta kloka val och kan själva bedöma vilka behov som är störst.

[F-ETH11703](#)

Etiopien är mycket utsatt för klimatförändringar – men genom kunskap hos lokalbefolkningen kan man både förebygga och hantera en del av dess konsekvenser. I ett projekt i Afdherregionen i östra Etiopien implementerade IR Etiopien med stöd från Forum Syd under 2016 och 2017 ett projekt för att förbättra befolkningens hantering av naturresurser och stärka deras inkomstkällor. Inom ramen för projektet tränades civilsamhällsgrupper i hur man bäst hushåller med

naturresurser och i hur klimatförändringarna påverkar miljön. För att motstå klimatförändringarnas effekter introducerades växter och djurfoder som är extra motståndskraftiga mot torka. Här ingick bland annat att tillhandahålla hälsovårdsinsatser såsom vaccinationer för boskapen och utbilda lokalbor i djurhälsa. Dessutom engagerades sårbara hushåll i inkomstgenererande aktiviteter såsom biodling, gummi- och saltproduktion, med mera. Stort fokus låg på att involvera kvinnor, som generellt är marginaliserade både ekonomiskt och socialt, i de olika aktiviteterna.

F-ETH31601

Närmare en halv miljon barn och gravida eller ammande kvinnor i Somalistan är undernärda. Under 2017 startade Islamic Relief Etiopien med finansiering från Sida en insats för att bistå knappt 50 000 personer med förbättrad tillgång till mat, sjukvård, vatten och hygien. Bland annat får undernärda barn näringsrik mat, och befolkningen får utrustning för att rena vatten. De stötts också med grödor som är extra motståndskraftiga mot torka, och för att stärka deras försörjningsmöjligheter har kvinnor engagerats i att

städa kring exempelvis marknadsplatser. Insatsen har sedan dess utökats för att förse ytterligare nästan 14 000 människor med tillgång till rent vatten, förbättrad livsmedelsproduktion, och specifikt stöd till undernärda barn.

F-ETH11701

MAT, VATTEN OCH SJUKVÅRD I SOMALIA

Flera decennier av inbördeskrig har slagit hårt mot Somalia, som också drabbats av svår torka de senaste åren. Sedan november 2016 uppskattas 700 000 människor ha tvingats lämna sina hem på grund av torkan. I mitten av 2017 rådde utbredd brist på mat och risk för svältkatastrof. I en akutinsats som pågick mellan april och juli delade IR ut matpaket till drygt 3 500 hushåll, drygt 21 000 individer. Ett mobilt sjukvårdsteam nådde också ut till knappt 16 000 personer, och rent vatten kördes ut med lastbil till nästan 11 000 människor i 43 dagar. Detta minskade bördan inte minst för kvinnor som bär huvudansvaret för att hämta vatten till hushållen.

F-SOM11701

Mellan april och juni distribuerades rent vatten med lastbil till drygt 11 000 människor i Somalia.

Vattenbrist i Kenya tvingar befolkningen ut på dagliga flera kilometer långa vandringar.

I ett annat projekt försåg Islamic Relief och Radiohjälpens hushåll i Bari i norra Somalia och Jowhar i södra delen av landet med matpaket med ris, socker, olivolja, mjölkpulver och andra förnödenheter. Matpaketen räckte i 30 dagar och familjerna fick även vatten utkört med lastbil.

[F-SOM11702-L](#)

FATTIGDOMSBEKÄMPNING, MAT OCH VATTEN I KENYA

Kenya utgör ett centrum för finans, it-teknik och transporter i sin region, och är Afrikas största ekonomi. Men trots stark tillväxt är en stor del av befolkningen fattig, då landet präglas av stora ekonomiska klyftor.

Wajir-regionen i nordöstra Kenya hör till landets mest marginaliserade. Här lever nomadbefolkning, vars huvudsakliga inkomstkälla är boskapsskötsel, ibland kombinerat med visst jordbruk. Kvinnor är extra marginaliserade, med litet inflytande över sin egen hälsa, utbildning och levebröd. Både kvinnor, unga och äldre utesluts ofta från politiskt deltagande.

För att bekämpa fattigdom, främja jämställdhet mellan könen och stärka befolkningens försörjningsmöjligheter drev Islamic Relief under 2017 ett projekt

finansierat av Forum Syd, riktat mot befolkningen i Wajir-regionen. Bland annat stöddes befolkningen i att forma civilsamhällsgrupper och skapa medvetenhet kring sina rättigheter. Särskilda kvinnogrupper bildas också, där de får möjlighet att skapa inkomstkällor som exempelvis boskapsuppfödning. Kvinnor och andra sårbara grupper i samhället kommer att uppmuntras att ta en aktiv roll i beslutsfattande och ekonomisk utveckling. Både män, kvinnor och unga utbildas även i förvaltning av naturresurser. En nyckel för framgång är att involvera informella maktstrukturer och nätverk i arbetet, vilket Islamic Relief bemödar sig om att göra.

[F-KEN31601](#)

Torkan i regionen slog under 2017 också hårt mot Garissa i norra Kenya, där över 50 000 hushåll uppskattades vara i akut behov av mat och vatten. I en Sidafinansierad akutinsats försåg Islamic Relief en del av dessa med mat och vatten. Insatsen riktades särskilt mot skolor, för att främja att barn upprätthåller sin skolgång.

[F-KEN11701](#)

4 INSATSER I SVERIGE

MOT EN MER ETABLERAD VERKSAMHET

Islamic Reliefs nationella avdelning fick en rivstart under 2015 och 2016. Behoven var då stora till följd av de många flyktingar som sökte sig till Sverige hösten 2015 – och det visade sig att vi hade god förmåga att mobilisera resurser för att bistå dessa. Under 2017 har den nationella avdelningen arbetat vidare med att bygga upp hållbara interna strukturer för arbetet, exempelvis vad gäller att söka och hantera projektmedel. Vi fortsatte att arbeta mot målgruppen asylsökande, nyanlända och ensamkommande barn från Nordafrika. Mot denna målgrupp gjorde vi insatser på egen hand och i samarbete med andra aktörer, både inom civilsamhället och företagsvärlden.

Under året har vi också knutit kontakter med andra frivilligorganisationer, och ingår i olika nätverk i både Stockholm och Skåne. Detta är en stor styrka inte minst då det gör oss relevanta och synliga som samarbetspartners med den särskilda kompetens vi har inom vår målgrupp.

Antalet tillfällen när vi förmedlat någon typ av hjälp under 2017 uppgår till 22 000 och vid 14 000 tillfällen har hjälpen gått till asylsökande eller nyanlända.

SAMHÄLLSORIENTERING, MÖTESPLATSER OCH RÅDGIVNING

MOBILA MÖTESPLATSER

Hur funkade skola, arbetsmarknad och sjukvård i Sverige? Inte helt självklart för den som kommer som ny i Sverige. I slutet av september 2017 startade Islamic Relief Sverige projektet "Mobila mötesplatser" för att stötta människor på vägen mot att etablera sig i det svenska samhället. Vår buss fullmatad med information gästade under 2017 och 2018 Hallunda, Norsborg, Alby, Fittja, Vårberg och Skärholmen. I Södertälje stannar vi i Ronna, Gnet, Lina, och Hovsjö och i Järfälla kan du möta oss i Jakobsberg. 102 asylsökande och 450 nyanlända har fått råd och stöd på bussen under 2017.

Vi har också kombinerat informationsinsatserna med annan hjälp: exempelvis har vi gett samhälls-

information samtidigt som vi kört asylsökande till mataffärer. På så vis har vi lyckats nå många kvinnor och personer med funktionsvariationer som kanske inte lämnar boendena annars. Ofta är en eller flera volontärer med under bussturerna. Under 2017 beviljades Islamic Relief medel från Länsstyrelsen i Skåne för att under 2018 starta ett bussprojekt även där.

GODA GRANNAR

Samarbeten mellan människor med olika kulturell och religiös bakgrund är en viktig del för att främja tolerans mellan människor med olika trosuppfattning. Det är grandidén i satsningen Goda grannar, där vi arbetar med ett brett, mångkulturellt nätverk. Det hela började med de många flyktingar som kom till Sverige hösten 2015, ofta i stort behov av akut hjälp med tak över huvudet. Katarina församling, Stockholms moské och Islamic Relief gick ihop och drev ett natthärbärge för de mest behövande, och sedan dess har verksamheten vuxit och utvecklats.

Under 2017 har Goda grannar drivit rådgivningscenter för nyanlända både i föreningens egna lokaler på Södermalm, samt på asylboenden i Farsta strand, på Södermalm, i Vasastan och i Älvsjö. Vi har även drivit språkkafé och läxhjälp för barn. Dessutom har vi matchat "kompisfamiljer" där en nyanländ familj paras ihop med en etablerad familj och gör saker ihop – ett viktigt utbyte åt båda håll!

Projektet Mobila mötesplatser riktar sig till nyanlända med samhällsinformation om det nya landet.

Goda grannar har också ordnat åtta sommarutflykter där flera hundra nyanlända vuxna och barn deltagit. Spårvägs-muséet, Leklandet Exploria och Bryggartäppans lekpark på Söder hör till de platser vi har besökt.

Stommen i Goda grannars verksamhet är volontärerna. Anställda planerar, möter behövande och identifierar behov, men utan volontärer skulle verksamheten inte kunna fortsätta. Totalt är runt 200 volontärer knutna till Goda grannar, och vi håller regelbundet utbildningar för nya volontärer.

MENTORER I JÄRFÄLLA

En nyckel till att etableras i samhället är ju att träffa människor som redan är etablerade – för att få svar på frågor, hjälp med språket eller bara en ny kompis. Tillsammans med Järfälla kommun startade vi under 2017 ett mentorsprojekt, där nyanlända parades ihop med redan etablerade för att skapa utbyte åt båda håll.

TELEFONRÅDGIVNING

Människor som vi möter saknar ofta stabila nätverk, kontakter och kunskap om det svenska samhället. För att vara kunna ge stöd och hjälp även utanför våra fysiska mötesplatser finns vitillgängliga på telefon. Till telefonjouren ringer människor med olika typer av utmaningar: från att man behöver kläder, till att man behöver hjälp att betala hyran eller stöd i migrationsprocessen. Vi får ungefär 30–40 samtal i veckan som besvaras av två anställda.

AKUTA HJÄLPINSATSER

Under året har vi kunnat erbjuda en rad akuta hjälpinsatser. Varje dag har vi bjudit ett trettiotal hemlösa, asylsökande och papperslösa på mat, duschmöjligheter och kläder i Stockholms moské. Detta har möjliggjorts av matdonationer från företag och skolor, som skänker mat som annars skulle ha slängts. I undantagsfall har enskilda fått hjälp med övernattning i en lokal i anslutning till moskén. Vi har haft särskilt fokus på

ensamkommande barn och unga från Nordafrika och Afghanistan, samt på kvinnor. I samarbete med Stockholms moské har vi till exempel delat ut kläder till ett hundratal nyanlända familjer under året.

Under året har vi också stöttat enskilda ekonomiskt utsatta personer med bidrag för att täcka kostnader för exempelvis mat och hyra. Totalt har 175 personer fått denna hjälp.

JULSTÄMNING OCH RAMADANFIRANDE

JUL FÖR NYANLÄNDA

Vardagen som nyanländ är ofta tuff – kanske är det då extra viktigt med en guldkant på tillvaron i form av en julklapp till sig själv eller sitt barn? Inför julen 2017 hade Islamic Relief ett samarbete med The Body Shop: för varje gåva en kund köpte och skänkte till Islamic Relief så skänkte The Body Shop en motsvarande. Totalt kom vi upp i ungefär 800 gåvor, som blev till julklappar till asylsökande och nyanlända kvinnor, barn och ungdomar.

Genom Goda grannar anordnade vi också julfirande för asylsökande barn och deras familjer. Företag och privatpersoner hade skänkt julklappar, och Clarion Hotel vid Skanstull bjöd familjerna på julmiddag. På så vis kunde även barn och familjer med en tuff resa bakom sig och en osäker tillvaro få lite julstämning.

Ett samarbete med The Body Shop gjorde att Islamic Relief kunde dela ut 800 julklappar till asylsökande och nyanlända.

RAMADAN CHALLENGE

Nästan alla högtider inom olika traditioner är ju intimt förknippade med mat – inte minst ramadan. För att möjliggöra för fler att fira en riktig ramadan med god mat skapade vi ”ramadan challenge”. Här fick enskilda och företag donera mat och matkuponger, vilket gjorde att vi kunde dela ut 1 750 matlådor och bjuda 435 personer på restaurang under ramadan.

Under 2018 fortsätter vi att utveckla verksamheten – bland annat har vi under 2017 planerat inför starten av ett kafé på Medborgarplatsen i Stockholm, som under 2018 ska öppnas. Den röda tråden kommer vara fairtrade och hållbarhet, och i lokalen kommer vi också att informera om våra verksamheter i Sverige och utomlands, hålla i aktiviteter och göra insamlingar.

5 INSAMLING OCH KOMMUNIKATION

Utöver bidrag från Sida och andra institutioner vilar en viktig del av Islamic Reliefs verksamhet på privata donationer. Behoven i världen är enorma – men även viljan från privatpersoner att vara med och lindra nöden och bidra till långsiktig utveckling är mycket stor. Under 2017 slog IR Sverige rekord i insamlade medel då vi nådde 17,4 miljoner kronor, en ökning med 3,6 miljoner kronor jämfört med år 2016. Våra insamlingar sker både i form av långsiktiga fadderprogram, akuta nödrop i samband med konflikter och katastrofer, och muslimska gåvor som ofta done-ras i samband med högtider. En stor del av ökningen har skett i kategorin allmänna gåvor, det vill säga gåvor som inte är öronmärkta för ett specifikt land eller syfte. Detta är en styrka då det ger oss möjlighet att vara snabbt på plats där behoven är som störst. En annan viktig del i vårt insamlingsarbete är samarbetet med lokala muslimska föreningar och moskéer runt om i landet – totalt har vi 170 stycken i vårt nätverk.

Vår uppgift på kommunikationsområdet är att ge människor en röst och att skapa ett starkare band mellan givare och mottagare. Detta arbete har vi under året utvecklat.

5.1 INSAMLING FÖR KATASTROFER 2017

Katastroferna i världen avlöser varandra: flera utdragna krig pågår som tidvis eskalerar, samtidigt som klimatförändringar och naturkatastrofer drabbar ofta redan fattiga människor. Detta ställer höga krav på oss som organisation, och under året har vi snabbt kunnat svara på flera akuta kriser. Islamic Relief Sverige har under år 2017 samlat in pengar till civila i bland annat Syrien, Jemen och Somalia, samt till människor på flykt såsom rohingyerna från Myanmar.

AKUT HJÄLP TILL TORKANS OFFER PÅ AFRIKAS HORN OCH I JEMEN

Klimatrelaterade kriser blir allt vanligare, och Islamic Relief verkar på flera håll för att motverka konsekvenserna av dessa. Den humanitära situationen på Afrikas horn och i Jemen försämrades under 2017 till följd av torka, och miljontals människor stod inför akut matbrist. Under året gjorde Islamic Relief Sverige tillsam-

mans med Radiohjälpen en akutinsats där drabbade familjer i regionen fick matpaket och rent vatten utkört med lastbil.

STÖD TILL FAMILJER PÅ FLYKT I SYRIEN

Inbördeskriget i Syrien gick under år 2017 in på sitt sjunde år. Under 2016 utkämpades omfattande strider i Aleppo, som tvingade många civila på flykt. Under december 2016 och januari 2017 bedrev Islamic Relief en insamlingskampanj, där pengarna bland annat gick till att stödja konfliktens offer genom att förse dem med tält, sängar, vatten och hygienutrustning.

AKUTINSAMLING TILL ROHINGYER PÅ FLYKT

Hösten 2017 kunde världen med fasa följa det upptrappade våldet och förföljelserna av rohingyer, vilket har klassats som en etnisk rensning av både FN och Amnesty. Hundratusentals människor tvingades på flykt, och i ett akut nödrop samlade Islamic Relief in pengar till flyktingarna, som främst gick till att förse dem med tak över huvudet i form av provisoriska tält.

VINTERHJÄLPEN

”Mamma, jag fryser”. En fras de flesta mammor eller pappor har hört en ynkelig stämma yttra någon gång. Här hemma i Sverige är det sällan något att oroa sig

för: vi har ju oftast ett par torra vantar eller en extra tröja till hands – eller kan helt enkelt gå inomhus. Så är det inte för alla, och extra hårt slår vintern mot människor på flykt. Varje år driver Islamic Relief därför kampanjen Vinterhjälpen för att bistå dessa med exempelvis tak över huvudet, filter och kläder.

GEMENSAMMA INSAMLINGSKAMPANJER

Fler barn ska få tillgång till en trygg uppväxt, utbildning och mat för dagen – det är målsättningen med den landsomfattande Världens barnkampanjen.

Uppemot 45 000 personer och 14 humanitära organisationer engagerar sig varje år tillsammans med Radiohjälpen för att samla in pengar – ju fler som medverkar, desto större genomslag, är tanken. Och metoden ger resultat: under år 2017 donerade den svenska befolkningen över 80 miljoner till Världens barnkampanjen.

Ett uppskattat samarbete mellan olika trossamfund i Södertälje där präster och imamer sålde prästost tillsammans.

Detta år sålde exempelvis Islamic Relief Sverige prästost tillsammans med präster och imamer i Södertälje – ett exempel på gott samarbete mellan olika Islamic Relief och andra samhällsaktörer.

Islamic Reliefs profilprojekt för Världens barnkampanjen 2017 var de barnvänliga utrymmen som vi under året inrättade på skolor i Sana'aguvernmentet i det hårt krigsdrabbade Jemen. Där får barn på flykt psykosocialt stöd och hygienutbildning. Med pengar från Världens barn har vi under 2016 och 2017 också inrättat liknande barnvänliga utrymmen i ett flyktingläger i Alrissala i Syrien nära gränsen till Turkiet, där barnen också fick utbildning och skolmaterial.

Under Radiohjälpens paraply ryms också Musikhjälpen. Under en vecka lång direktsändning från ett torg någonstans i Sverige skänker svenska folket pengar samtidigt som utsatta personers situation runtom i världen uppmärksammas. År 2016 var temat "Barn i krig har rätt att gå i skolan", och därifrån fick Islamic Relief medel för att under 2017 utvidga satsningen på barnvänliga utrymmen i flyktingläger i Syrien, samt för att renovera skolor i Irak och förse barnen med material.

EID FÖR ALLA!

Eid al-Adha är en av det muslimska årets viktigaste högtider – men för många barn i världen skuggas högtiden av krig eller flykt.

I september år 2017 arrangerades för tionde året i rad "Eidfirande för alla" på Världskulturmuseet i Göteborg. Här kunde barn

och föräldrar ta del av bland annat hennamålning, musik och skivarverkstad. Entré till festivalen är gratis, men Islamic Relief ordnade tillsammans med Rädda Barnen så att 97 barn och deras föräldrar som bodde på asylboendet i Spenshult i Halland fick bussresa och lunch på plats på Världskulturmuseet. Detta möjliggjordes av en insamling i slutet av ramadan som drog in över 100 000 kronor.

Eid för alla. Även för asylsökande som bor en bit bort. Islamic Relief ordnade transport för 97 barn och deras familjer till Världsmuseet i Göteborg.

5.2 KONTINUERLIGA PROJEKT

FADDERBARN

Ett barn med förbättrad ekonomi och utbildning får på köpet bättre hälsa, trygghet och matförsörjning – och risken för barnäktenskap sjunker. Islamic Reliefs fadderprogram stöttar barn som förlorat en eller båda sina föräldrar, eller där familjeförsörjaren har övergivit familjen. Barnet kopplas ihop med en fadder i Sverige, som sponsrar barnet med en månatlig summa. Under 2017 låg denna på mellan 350 och 450 kronor beroende på var i världen fadderbarnet bodde. Barnen inom fadderprogrammet går nästan utan undantag färdigt skolan och de allra flesta får också ett yrke och blir bättre rustade för livet än vad de hade blivit utan fadder. De blir på så sätt en tillgång för sitt samhälle, och IR:s fadderprogram påverkar hela lokalsamhället i positiv riktning.

Fältbesök i Mali där Anna Berggren och Zamzam Abdi från Islamic Relief träffade barn med faddrar från Sverige.

Islamic Relief World Wide har haft verksamhet för föräldralösa barn sedan 1986. Under 2017 startades nya fadderprogram i Tchad och Tunisien, och därmed finns Islamic Reliefs fadderbarn i 26 länder. Sedan tidigare finns programmet i Afghanistan, Albanien, Bangladesh, Bosnien, Etiopien, Indien, Indonesien, Irak, Jemen, Jordanien, Kenya, Kosovo, Libanon, Malawi, Mali, Niger, Pakistan, Palestina, Syrien, Somalia, Sri Lanka, Sudan, Sydafrika och Tjetjenien. Över 55 000 föräldralösa barn hjälp världen över ingår i fadderprogrammet.

I slutet av 2017 fick 879 fadderbarn hjälp och stöd via IR Sverige och antalet aktiva faddrar var 536. Fadderprogrammet syftar till att minska barnfattigdomen genom fokus på hälsa, utbildning, social välfärd och skydd. Alla föräldralösa barn som får hjälp väljs ut av lokala IR kontor efter en behovsbedömning, som omfattar levnadsvillkor och familjens storlek, boende, tillgång till dricksvatten och övriga sanitära förhållanden, för att säkerställa att det är de mest behövande som får en fadder. Vanligen sponsrar man ett barn tills barnet fyller 18 år, men i vissa fall går det att anhölla om fortsatt sponsring under viss tid på grund av till exempel utbildning

Målet är att säkerställa att inget av IR:s fadderbarn lider av brist på mat och rent vatten samt att förbättra och upprätthålla barnens fysiska och psykiska hälsa. Barnen ska få årliga hälsokontroller och nödvändiga vaccinationer. Ett av de viktigaste kraven efter säkerhet och skydd är att alla barn ska gå i skolan, därför

villkoras rätten till att få ha en fadder med obligatorisk skolgång för barnet. Flera av våra fältkontor arbetar också långsiktigt med att säkra barnens framtid efter fadderskapets slut.

BARNFONDEN

Barnfonden för föräldralösa barn fungerar som en buffert för oväntade behov och för att hjälpa barn som inte har en egen fadder. Tack vare barnfonden kan IR också bedriva verksamhet som förbättrar barnens närmiljö och främjar deras rättigheter. Föräldralösa barn som varit med om krig eller naturkatastrofer lider ofta av psykiska eller fysiska skador och via Barnfonden kan barnen erbjudas det stöd och den behandling de behöver för en gynnsam utveckling. Ibland ordnar IR:s fältkontor även ett firande av den muslimska högtiden eid eller fastebrytningen ramadan-iftar för föräldralösa barn. Den 31 december 2017 hade IR Sverige 238 givare som betalade till Barnfonden.

5.4 TROSINSPIRERADE GÅVOR

En viktig del av Islamic Reliefs insamlingar utgörs av vad vi kallar för trosinspirerade gåvor. Bland muslimer i världen och Sverige finns en stark tradition att utifrån sin religiösa övertygelse donera pengar till bättre behövande, exempelvis i samband med olika högtider. Detta engagemang vill vi ta vara på. I mottagarledet är vi fortfarande strikt religiöst obundna: man behöver inte vara muslim för att få ta del av en donation, även om givaren som donerat gjort det delvis utifrån sin religiösa tillhörighet.

ZAKAT OCH FIDYA

För muslimer finns starka traditioner av att skänka pengar till bättre behövande. På Islamic Relief har vi god kunskap om dessa traditioner och arbetar vi för att kanalisera resurserna till insatser där de behövs som bäst.

Vi samlar bland annat in så kallad zakat al-mal, som beräknas utifrån varje persons förmögenhet och doneras en gång per år.

Dessutom är man i slutet av ramadan ålagd att ge en gåva till fattiga. Denna summa kallas zakat al-fitr, är samma för alla och uppgick under 2017 till 75 kronor per person. Om man är sjuk, gravid eller ammar och därför inte kan fasta ska man ta igen de missade fastedagarna under övriga året. Gör man inte det

Islamic Relief distribuerar matpaket under ramadan. Från Sverige donerades pengar som räckte till måltider för 15200 personer.

ska man donera en viss summa per dag som man inte fastar. Likaså om man bryter fastan utan giltiga skäl, såsom sjukdom eller graviditet, vilket kallas kaffarah. Islamic Relief erbjuder hjälp med att räkna ut individens zakat al-mal och samlar in samtliga ovanstående gåvor för att kanalisera dem till de mest behövande världen över.

MATPAKET UNDER RAMADAN

En central del av ramadan är fastebrytningen – en tid för god mat, umgänge och samhörighet med nära och kära. Men lyxen att äta gott med nära och kära delas inte av alla. Därför delar Islamic Relief varje år ut matpaket till fattiga under ramadan. Paketet innehåller främst vanliga basvaror som mjöl, matlagnings-

olja, baljfrukter, socker, salt och dadlar. Tack vare matpaketet kan också fattigare familjer njuta av god och näringsrik mat under fastemånaden. Från Sverige donerades pengar som räckte till ungefär 122 000 måltider för runt 15 200 personer.

QURBANI

Även under den andra stora muslimska högtiden, eid al-adha, spelar måltiden en central roll. Kärnan i denna högtid är att man offrar ett djur som skänks till nödställda. Detta kallas qurbani, och under 2017 samlade Islamic Relief in pengar till qurbani under sloganen ”Ge qurbani, ge kärlek”. Denna hjälp når de mest sårbara: kvinnor, barn, flyktingar, äldre och personer som bor i utsatta landsbygdsområden. För

många är det enda gången om året som de äter kött. För Islamic Relief är det också viktigt att främja den lokala ekonomin genom att köpa köttet lokalt och se till att de som jobbar med slakten har schyssta villkor. Under 2017 donerade den svenska befolkningen nästan 1,6 miljoner kronor i qurbani, vilket räckte till matpaket åt nästan 20 000 personer.

EID AL-ADHA-PRESENT

Gåvor spelar en viktig roll för barn under eid. Många familjer lever under knappa ekonomiska förhållanden, så presenter är inte alltid ett alternativ. Genom Islamic Relief kan man donera en eid-present till ett barn vars familj inte har råd att köpa några. Målet är att förbättra det psykosociala välbefinnandet hos föräldralösa och utsatta barn genom att ge dem bland annat skolmaterial, skoluniformer, skor, kläder eller leksaker.

AQIQA

Den muslimska traditionen Aqiqa innebär att föräldrarna bjuder på tillagad mat i samband med ett barns födelse – för att fira lyckan och dela med sig av den till andra. Islamic Relief hjälper föräldrarna att

se till att gåvan går till de mest behövande genom att samla in donationer i samband med Aqiqa. Denna kanaliseras då till fattiga i andra länder.

5.5 OPIONIONSBILDNING OCH KOMMUNIKATION

Islamic Relief vill vara en röst för dem vi träffar i vårt hjälparbete – både i Sverige och i världen. Vi besitter en unik kunskap och kompetens på flera områden: från läget i Mellanöstern till flyktingars situation i Sverige.

Utifrån detta bedriver vi också påverkansarbete, och ingår bland annat i plattformen Concord. Denna består av 62 svenska civilsamhällesorganisationer med en gemensam strävan att verka för en hållbar värld utan fattigdom och orättvisor.

Under året skrev vi exempelvis tillsammans med tio andra organisationer, bland dem Rädda Barnen, Individuell Människohjälp och Stadsmissionen, på det så kallade Novemberuppropet. Här uppmanades den svenska regeringen att stoppa utvisningarna av ungdomar som kom till Sverige under hösten 2015, till Afghanistan. I slutet av november la regeringen fram ett förslag på att ungdomar som väntat på asylprövning i mer än 15 månader och hunnit fylla 18 år under tiden, ska få möjlighet till tillfälliga uppehållstillstånd för att slutföra sina gymnasiestudier. Därefter ska de kunna söka jobb och få permanent uppehållstillstånd.

Vi har också bidragit med vår kunskap i olika stora sammankomster: bland annat deltog vi i seminarier under Almedalsveckan i Visby, och under Mänskliga rättighetsdagarna, MR-dagarna, som år 2017 hölls i Jönköping. Vi deltog också under Muslimska familjedagarna, ett av årets stora evenemang för muslimska tonåringar, där vi med vår monter fokuserade på att öka kunskapen kring bland annat internationella frågor och vårt arbete i omvärlden.

Under 2018 kommer Insamlings- och kommunikationsavdelningen att fortsätta vårt arbete med att stärka rösterna hos personer vi träffar i våra insatser i Sverige och utomlands. Dessutom utökar vi vår närvaro runt om i Sverige för att bättre ta vara på det engagemang som finns – i Göteborg och Umeå inrättar vi nya tjänster och i Stockholm förstärker vi bemanningen.

KÄLLHÄNVISNINGAR

1. UN News <https://news.un.org/en/story/2017/12/640331-suspected-cholera-cases-yemen-surpass-one-million-reports-un-health-agency>
2. UNOCHA <https://www.unocha.org/rohingya-refugee-crisis>
3. UNOCHA <http://interactive.unocha.org/publication/globalhumanitarianoverview/>
4. Staffan de Mistura, FN. <http://foreignpolicy.com/2016/04/22/u-n-envoy-revises-syria-death-toll-to-400000/>
5. Human Rights Watch <https://www.hrw.org/world-report/2017/country-chapters/syria>

UNOCHA <http://www.unocha.org/syrian-arab-republic/syria-country-profile/about-crisis>

ÅRSREDOVISNING 2017

6 ÅRSREDOVISNING/ FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

INTRO FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Islamic Relief Sverige grundades 1992, som en partner till det internationella Islamic Relief Worldwide (IRW). Vår vision är att bidra till en bättre värld, där människans grundläggande behov är täckta. Inspirerad av Islams värderingar vill Islamic Relief (IR) vara en förebild i att stödja individer, grupper och institutioner att utveckla sin omgivning så att den präglas av trygghet och omtanke. IR vill hjälpa människor som drabbats av fattigdom eller katastrofer att få verktyg till en värdig och självständig utveckling.

IRW är en internationell ideell organisation som verkar för att främja ekonomisk och social utveckling. För att uppnå detta samarbetar vi med lokalsamhället genom humanitära insatser och utvecklingsinsatser. Våra huvudprogram omfattar långsiktiga utvecklingsinsatser, humanitärt bistånd och stöd för föräldralösa barn. Vi samlar bland annat in pengar i form av den muslimska "skatten" zakat, och qurbani, där människor donerar pengar för att möjliggöra slakt där köttet fördelas till behövande under Eid-al-Adha. IRW är medlem i FN:s ekonomiska och sociala råd Ecosoc och har undertecknat den Internationella Röda korset och Röda halvmånerörelsens uppförandekod, "the Code of Conduct", som ger riktlinjer för hur humanitära organisationer ska agera i krissituationer. Uppförandekoden understryker bland annat icke-diskriminering, opartiskhet och vikten av att involvera lokalsamhället. IR är även medlem i Forum Syd, som bland annat förmedlar medel från Sida. År 2017 förnyades Islamic Relief Sveriges strategiska partnerskap med Sida, vilket innebär att vi kan fortsätta bedriva långsiktigt och effektivt humanitärt arbete.

IRW arbetar idag med utvecklingsinsatser, humanitära insatser och insamling av medel i totalt över 40 länder. i Afrika, Nordamerika, Asien, Australien och Europa. De lokala kontoren är tillsammans med våra samarbetspartners kontinuerligt verksamma inom olika humanitära insatser och utvecklingsinsatser. Detta ger människor i nöd tillgång till bland annat rent vatten, försörjning, utbildning, hälsovård och katastrofhjälp.

Våra lokala kontor arbetar tillsammans med vårt internationella nödhjälpsteam med att hantera humanitära kriser. Vi har bland annat tilldelats pris för våra insatser i Pakistan och Indonesien. IR har ett stort kontaktnät och det är tack vare samverkan med våra partners, lokala organisationer och volontärer som vi kan förbättra livsvillkoren för de behövande.

VÅR VISION

Människors grundläggande behov är täckta i en värld som bryr sig.

FÖRENINGENS ÄNDAMÅL

Inspirerad av islamiska värderingar vill IR vara förebild vad gäller att:

- Stödja individer, grupper och institutioner för att utveckla sin omgivning så att den präglas av trygghet och omtanke.
- Hjälpa fattiga och människor i kriser med verktyg till en värdig och självständig utveckling.
- Upprätta mekanismer för dem som vill stödja andra så att hjälpen förmedlas till de drabbade.

För att uppnå detta ska vi arbeta med insamling, att utveckla olika partnerskap och förmedla vårt budskap genom att:

- Arbeta förebyggande mot katastrofer och mildra konsekvenserna av dem genom att vara förberedda när de inträffar och agera genom bistånds- och återuppbyggnadsverksamhet.
- Främja hållbar utveckling genom utbildnings och inkomstskapande verksamheter samt utveckla strukturer inom exempelvis hälsonutrition och vatten- och hygieninsatser.
- Arbeta med påverkansarbete till de behövandes fördel. Allt detta görs utan åtskillnad, oavsett etnisk eller religiös tillhörighet, utan förväntan på något i gengäld.

VAD HAR IR SVERIGE UPPNÅTT UNDER 2017?

HUMANITÄR VERKSAMHET

Våra humanitära projekt finansieras främst av Sida, Radiohjälpen och egna insamlade medel. Under 2017 bedrev IR Sverige både Sidafinansierade humanitära projekt och akuta katastrofinsatser i Irak, Pakistan, Mali, Niger, Etiopien, Jemen och Syrien. I Palestina bedrev vi ett humanitärt projekt och i Sydsudan och Somalia gjorde vi katastrofinsatser. Under projektåret 2016–2017 nådde dessa insatser totalt nästan 800 000 personer. Bland annat fick knappt 70 000 människor förbättrad tillgång till rent vatten och hygien, och över 45 000 fick bättre tillgång till mat försörjning eller mat. Dessutom har 50 000 personer genomgått utbildningar i exempelvis hygien, könsbaserat våld och barnskydd. Och inte minst: över 600 000 människor nåddes av våra sjukvårdsinsatser, majoriteten av dem i Syrien, där vartannat sjukhus är utslaget till följd av konflikten.

Partnerskapet med Radiohjälpen har fortsatt och under 2017 har IR Sverige drivit projekt finansierade av Världens Barnkampanjen i Jemen och Syrien och projekt finansierade genom Musikhjälpen i Irak och Pakistan.

IR Sverige var också genom insamlade medel med och finansierade akutinsatser för familjer på flykt från Aleppo, stöd till torkans offer på Afrikas horn, och till rohingyer på flykt från Myanmar.

UTVECKLINGSSAMARBETE

IR Sveriges utvecklingssamarbete utgår alltid från rättighetsperspektivet och att initiativen till insatserna som Islamic Relief och dess partners implementerar ska vara lokalt initierade. Under 2017 bedrev vi utvecklingsprojekt finansierade av Forum Syd i Niger, Etiopien, Kenya, Tunisien, Bangladesh, Afghanistan och Myanmar. I Niger stöttades under året tolv kvinnliga civilsamhällesorganisationer för att stärka kvinnorna ekonomiskt och socialt. I Etiopien pågick ett projekt för att förbättra befolkningens förvaltning av naturresurser och stärka deras inkomstkällor. I Bangladesh har speciellt utsatta kvinnor fått kontantbidrag och självhjälpsgrupper och kvinnokooperativ har bildats. I Kenya har en av landets mest marginaliserade grupper stärkts när det gäller socioekonomisk utveckling, genom öka deras medvetenhet om och förståelse för samhällsengagemang, politiskt deltagande och förvaltning av naturresurser. I Myanmar utbildas unga vuxna i ledarskap och i att använda olika verktyg för landsbygdsutveckling för att sedan utnyttja sina nya kunskaper i sina samhällen.

VERKSAMHET I SVERIGE

IR Sverige har haft som mål att erbjuda en verksamhet som ska stödja och hjälpa nyanlända och asylsökande i flyktingmottagandet men även erbjuda en verksamhet som ska underlätta etableringsprocessen och på så sätt skapa en egenmakt. En av våra viktigaste verksamheter under 2017 har varit satsningen på mobila mötesplatser, närmare bestämt den buss som gästade en rad förorter till Stockholm för att informera och guida till det svenska samhället. Vi har också byggt vidare på det framgångsrika samarbetet Goda grannar, där Islamic Relief tillsammans med Katarina församling samt Stockholms moské driver bland annat rådgivningscenter och språkkafé för nyanlända.

Antalet tillfällen när vi förmedlat någon typ av hjälp under 2017 uppgår till 22 000 och vid 14 000 tillfällen har hjälpen gått till asylsökande eller nyanlända.

Inom ramen för våra olika satsningar och samarbeten har vi bland annat:

- Tagit med flera hundra nyanlända vuxna och barn på sommarutflykter, och därmed bidragit till att bryta social isolering.
- Bedrivit språkkafé och rådgivningscenter för nyanlända, och på så vis stärkt deras möjligheter till självständighet och möjligheter att ta sin in på arbetsmarknaden, samt stärkt deras möjligheter att kommunicera sina behov med det omgivande samhället.
- Hållit i läxhjälp för barn.
- Jobbat gentemot gruppen ensamkommande flyktingbarn, framförallt från Nordafrika och Afghanistan. Dessa har vi kunnat erbjuda hjälp med övernattning, hygienartiklar, sovsäckar och dusch, och därmed förbättrat förutsättningarna att tillgodose deras grundläggande mänskliga behov.
- Delat ut 1 750 matlådor under Ramadan.
- Hjälpt utsatta personer med matkuponger, kläder, hyreskostnader eller medicinkostnader.

- Delat ut kläder till ett hundratal nyanlända familjer, i samarbete med Stockholms moské.
- Deltagit under Politikerveckan i Järva, en mötesplats för att diskutera integrationsfrågor.

EKONOMISK ÖVERSIKT

Årets resultat blev 3,4 (3,8) Mkr Islamic-Relief har i år varit mycket framgångsrikt vad gäller arbetet med att värva nya givare och med att etablera nya företagskontakter. Även i år intäcksförs bidrag från institutioner i takt med att kostnaderna som hänförs till bidraget uppkommer. De totala intäkterna, efter justering för ej utbetalda bidrag, uppgick till 173,5 (86,2) Mkr (se not 3). Detta beroende bland annat på att ännu ej utnyttjade medel minskade från 32,5 Mkr till 2,9 Mkr. Bidragen från institutionerna ökade från (93,7) till 123,2 Mkr (se not 2)
Insamlade medel ökade från 13,8 Mkr till 17,4 Mkr (se not 1).

Ekonomisk översikt tkr	2017	2016	2015	2014	2013
Rörelseintäkter	173 521	86 262	106 797	70 243	49 552
Ändamålskostnader	-156 950	-73 908	-96 822	-64 832	-43 184
Netto	16 571	12 354	9 975	5 411	6 368
	9,6%	14,3%	9,3%	7,7%	12,9%
Omslutning	24 263	51 369	25 409	32 959	11 852
Kassa och Bank	23 104	49 868	24 089	32 575	11 602
Kassalikviditet	95,2%	97,1%	94,8%	98,8%	97,9%

VINSTDISPOSITION

Förslag till disposition av föreningens vinst

	17-01-01
Till årsstämmans förfogande står	17-12-31
Emergency fond	1 000 000
Reserv fond	3 000 000
Allmän fond	9 005 278
Årets resultat	3 356 775
	16 362 053
Styrelsen föreslår att av årets resultat på	3 356 775
överföra till reservfonden	500 000
och resterande belopp överföres till allmän fond	2 856 775

RESULTATRÄKNING

Rörelseintäkter, lagerförändring m m

		2017 01 01 2017 12 31	2016 01 01 2016 12 31
	Not		
Insamlade medel från allmänheten	1	17 434 796	13 776 319
Bidrag från institutioner	2	123 340 053	93 690 000
Ej utbetalda projektmedel	3	-2 914 600	-32 482 026
Utbetalda projektmedel från föregående år	4	32 482 026	11 275 319
Medlemsavgifter	4	4 000	2 000
Övriga intäkter	4	3 175 086	0
Rörelseintäkter, lagerförändring m m		173 521 361	86 261 612

Rörelsekostnader

Utbetalda bidrag inkl Radiohjälpen		-19 395 511	-15 975 764
Utbetalda bidrag Sida		-128 654 575	-49 406 062
Utbetalda bidrag Forum Syd		-8 900 240	-8 526 640
Lokalkostnader		-1 230 739	-1 083 636
Personalkostnader	5	-10 500 022	-6 127 502
Övriga externa kostnader		-1 413 699	-1 281 928
Av/nedskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar enligt plan	6, 7, 8	-65 236	-93 066
Rörelsekostnader inkl råvaror m m		-170 160 022	-82 494 598

Rörelseresultat före finansiella poster		3 361 339	3 767 014
---	--	-----------	-----------

Finansiella poster

Ränteintäkter och liknande intäkter		959	1 311
Räntekostnader och liknande kostnader		-5 523	-562
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		3 356 775	3 767 763
Årets resultat		3 356 775	3 767 763

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR

	Not	2017 12 31	2016 12 31
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	6, 7, 8	151 917	217 154
Summa anläggningstillgångar		151 917	217 154
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Kortfristiga fordringar			
Skattekonto		0	313 508
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		0	0
Övriga fordringar		1 006 892	970 935
Kassa och bank		23 103 853	49 867 671
Summa omsättningstillgångar		24 110 745	51 152 114
Summa tillgångar		24 262 662	51 369 268

EGET OCH FRÄMMANDE KAPITAL

EGET KAPITAL			
Emergency fond	9	1 000 000	1 000 000
Reserv fond	10	3 000 000	2 500 000
Allmän fond		9 005 278	5 737 514
Årets resultat		3 356 775	3 767 763
Summa eget kapital		16 362 053	13 005 277
SKULDER			
Övriga skulder		605 803	330 963
Projektmedelsskuld (Sida, Forum Syd, Radiohjälpen)	3	2 914 600	32 482 026
Skuld IRW		2 243 411	2 725 395
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2 136 795	2 825 607
Summa skulder		7 900 609	38 363 991
Summa eget och främmande kapital		24 262 662	51 369 268

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

A. ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR

VÄRDERINGSPRINCIPER

Islamic Relief årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd 2012:1 (K3) samt Frivillorganisationsernas Insamlingsråds (FRII) respektive Svensk Insamlingskontrolls riktlinjer. Gåvor och bidrag värderas till det verkliga värdet när gåvan/bidraget erhålls. Bidrag avser institutionella medel och intäktsförs i takt med att kostnaderna som hänförs till bidraget uppkommer. Bidrag som inte förbrukats under innevarande år skuldförs. Med gåvor avses insamlade medel från allmänheten. Öronmärkt ändamålsbestämda medel som inte utnyttjats under året redovisat separat inom Eget Kapital.

B. UPPLYSNINGAR TILL RESULTATRÄKNINGEN

1 Insamlade medel

	2017	2016
Allmänna Gåvor	3 369 564	881 470
Trosinspirerade Gåvor	4 615 003	3 578 737
Föräldralösa barn	4 491 722	4 519 537
Månadsgivande	603 918	0
Katastrofområde	2 562 144	3 290 514
Lokala föreningar	491 140	275 000
Behövande	1 146 858	1 225 497
Övriga	154 447	5 564
	17 434 796	13 776 319

2 Bidrag

Sida	103 000 000	82 000 000
Forum Syd	9 934 028	8 316 000
Nationella projekt	1 606 025	0
Radiohjälpen	8 800 000	3 374 000
	123 340 053	93 690 000

3 Reservering av ändamålsbestämda medel som inte utnyttjats under året

Sida	-664 383	-32 267 347
Forum Syd	-477 836	-173 329
Myndigheter	-1 457 540	0
Radiohjälpen	-314 841	-41 350
	-2 914 600	-32 482 026

4 Övriga rörelseintäkter

Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år	32 482 026	11 275 319
Övriga ersättningar	3 175 086	0
Medlemsavgifter	4 000	2 000
Summa intäkter efter reserveringar	173 521 361	86 261 612

5 Personal

	2017 12 31	2016 12 31
Medelantalet anställda har varit		
Kvinnor	11	8
Män	13	11
Totalt	24	19

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR

Styrelse	0	0
Övriga anställda	7 418 598	5 791 944
Lönebidrag	0	-403 590
Totala löner och ersättningar	7 418 598	5 388 354

Sociala avgifter enligt lag och avtal	2 259 032	1 739 745
Pensionskostnader	606 926	335 727
Totala sociala och pensionskostnader	2 865 958	2 075 472

Totala löner och ersättningar, pensionskostnader och sociala avgifter	10 284 556	7 463 826
--	-------------------	------------------

Från och med 2017 redovisas lönebidrag under övriga intäkter.

C. UPPLYSNINGAR TILL BALANSRÄKNINGEN

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar skrivs av på bokfört värde.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Inventarier 30%

6 Inventarier

	2017 12 31	2016 12 31
ANSKAFFNINGSVÄRDEN		
Ingående anskaffningsvärde	270 390	202 996
Årets inköp	0	67 394
Utgående anskaffningsvärde för kvarvarande inventarier	270 390	270 390
AVSKRIVNINGAR		
Ingående avskrivningar	-163 520	-117 179
Årets avskrivningar på kvarvarande inventarier	-32 061	-45 801
Utgående avskrivningar enligt plan på kvarvarande inventarier	-195 581	-162 980
Utgående restvärde för kvarvarande inventarier	74 809	107 410

7 Datorer

ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående anskaffningsvärde	117 043	117 043
Årets inköp	0	0
Utgående anskaffningsvärde för kvarvarande datorer	117 043	117 043
AVSKRIVNINGAR		
Ackumulerad avskrivning	-89 359	-77 494
Årets avskrivningar på kvarvarande datorer	-8 306	-11 865
Utgående avskrivningar enligt plan på kvarvarande datorer	-97 665	-89 359
Utgående restvärde för kvarvarande datorer	19 378	27 684

8 Bil

ANSKAFFNINGSVÄRDE

Ingående anskaffningsvärde	118 000	0
Årets inköp	0	118 000
Utgående anskaffningsvärde för kvarvarande datorer	118 000	118 000

AVSKRIVNINGAR

Akkumulerad avskrivning	-35 400	0
Årets avskrivningar på kvarvarande datorer	-24 870	-35 400
Utgående avskrivningar enligt plan på kvarvarande datorer	-60 270	-35 400
Utgående restvärde för kvarvarande datorer	57 730	82 600

9 Emergency Fond

AVSÄTTNING

Ingående balans	1 000 000	1 000 000
Avsättningar	0	0
Utgående avsättning Emergency fond	1 000 000	1 000 000

10 Reserv Fond

AVSÄTTNING

Ingående balans	2 500 000	2 000 000
Avsättning	500 000	500 000
Utgående avsättning	3 000 000	2 500 000

UNDERSKRIFTER

Åresredovisning
Islamic Relief Sverige
Stockholm 2018 -03 -19

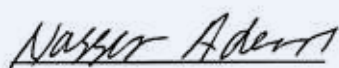
2017 01 01–2017 12 31
Org. nr: 802017-3251

STYRELSEN

Lamia Elamri
Ordförande

Naser Adem

Meriem Bassoum

Ahmed Farah

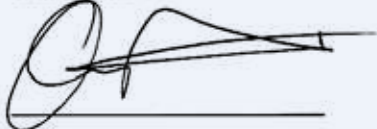
Anela Ciber Jasarevic

Ola Johansson

Omar Mustafa

Pontus Selander

REVISORER

Vår revisionsberättelse har avgivits 2018 -04 -23

Kenneth Elton
Auktoriserad revisor

Mohamed Tamsamani
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Islamic Relief Sverige, org.nr 802017-3251

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Islamic Relief Sverige år 2017.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *Den interna revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den interna revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Islamic Relief Sverige för år 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens ekonomiska situation och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller
- på något annat sätt handlat i strid med bokföringslagen, årsredovisningslagen eller stadgarna.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med stadgarna.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med stadgarna.

Norrtälje den 23 april 2018

Kenneth Elton

Auktoriserad revisor

Mohamed Temsamani

Intern revisor

Vi jobbar dygnet runt världen över för
att mildra lidandet för de fattiga och
behövande.

Islamic Relief
Box 4334
102 67 Stockholm
Telefon: 08-5888 65 50
info@islamic-relief.se
www.islamic-relief.se

Verksamheten kontrolleras av
Svensk Insamlingskontroll

